

ఆంధ్రవత్సక

308213

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్నపట్టణము 1914 సం॥ జూన్ నెల 20 వ తేది శనివారము.
ఆనందనామ సంవత్సర శ్వేత విశాఖ కృత్తిక ౧౦.

No. 70
సంచిక ౭౦

శ్రీమదాంధ్రవత్సక మహాభాగవతము.

మే మిదివరకే పటములను జేసి మృదుమధురశైలిని శ్రీమద్రామాయణమును గ్రంథము చున్నారమని వినియుందురు. అది ఇప్పుటికి సంపూర్ణమాయెను. ఆపకారముచే నె స్సృతియు నందు వ్యాసప్రోక్షమైన శ్రీభాగవతమును విక్కిలి తేటగా నీటుగులుకుజైలిని ముద్రించుచున్నాము. ఇందు శ్రీధరీయము, తిలకము, ముద్రావ్రకాశిక పిరరాఘవము అనేది వ్యాఖ్యలయంద గలవిశేషాంశములను ఆయాస్థలములందుఁ జేర్చించియున్నారము. ఈగ్రంథమును క్రాన్ రి పేటిల చున్న జన గట్టిగానుండు కాగితములపై నచ్చుల్లించుచున్నారము. భాగవతోత్తములందఱును అది రాతిశయమును జూపి కాలవిలంబమును జేయక చందాదారులుగాఁ జేరి మారుతొహము గలిగింతుని యుష్విహృదుచున్నారము.

శ్రీభాగవతము వచనము-ప్రథమభాగము, కాలికోండః ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు. చందాదారులకు ౧౦౦ ద్వితీయభాగము, తృతీయ, చతుర్థస్కంధములచేరి ౧౦౦ రుప్రతిమభాగము ౧౦౦ శాశ్వతపుచందాదారులకు తపాలాఖర్చులుచేరి వై వెలలకు పంపబడును.

ఉత్తరరామాయణము-కంకంటి పాపరాజప్రణీతము దశసరికాగితములు కాలికోండ ౧౦౦ డిటో మిక్కిలి దశసరికాగితములు గిల్లుపేరు ౨౦౦ ప్రీకృష్టకన్యామృతము-మూఁదాశ్వాసములు, ఆంధ్రకాశాత్మకవిశేషములతోను ఆంధ్రవన్యములతోను, కాలికోండ ౧౦౦ గిల్లుపేరు ౧౦౦ అమరకోశము-ప్రకాండము సజీకము, ఇంగ్లీషు అర్థముతో ౧౦౦ ఆంధ్రనిఘంటు-త్రయము- (ఆంధ్రనామ సంగ్రహము ఆంధ్రనామశేషము సాంబసిఘంటువు) సజీకము, దశసరికాగితములు; కాలికోండ ౧౦౦ ఆంధ్రవ్యాకరణసంగ్రహము దశసరికాగితములు ౧౦౦ గజేంద్రమోక్షణము-సజీకా తాత్పర్యము, కాలికోండ ౧౦౦ రుక్మిణీకల్యాణము-సజీకాతాత్పర్యము, కాలికోండ ౧౦౦.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కో, ఆనందావ్రెస్, మద్రాసు.

దినపత్రిక

—(౦)—

- ప్రతిదినము 10 పుటల విషయమును.
- చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.
- 6 మాసములకు రూ. 6-4-0.
- 3 మాసములకు రూ. 3-4-0.
- 1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

ప్రతికయం దీక్రింది విషయములుండును.
ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రదేశభాగ్యదయమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాపనము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లిప్రతికయందు స్వతంత్రవిధమున విపులముగ విమర్శింపబడును.

వార్తావళి.

ఆంధ్రదేశవార్తలు, పరరాష్ట్రవార్తలు, విదేశవా, స్థానికములగు సమస్తవార్తలును సకాలమున శీఘ్రమున బయటపడును. ఆంగ్లప్రతికాపేక్ష తీసికొని సమస్తవార్తలు వెంటనేదీనియందు జదువుటకు నీలుండును. ఆంధ్రదేశవార్తాపత్రిక సమకూర్చుటకై ప్రత్యేకప్రతినిధు లేర్పాటు చేయబడుదురు.

చిత్రపటములు.

ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు విషయములయొక్కయు స్థలములయొక్కయు చిత్రపటములును, చమత్కారచిత్రపటములును జనరంజకముగ ముద్రింపబడుచుండును.

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసననిర్మాణసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మతసాంఘికచర్యలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబూనక సకలమతావలంబులును, అన్నిజాతులవారసును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారను నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్షపాతిబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హోకోర్టుతీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హోకోర్టుతీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును ప్రతికయందు విరళముగా దెలుపబడుచుండును.

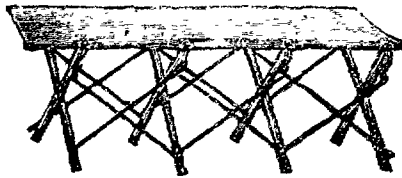
వ్యవసాయవాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశముల లోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపరిశ్రమ వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బజారుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామవ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖిస్థితి కనపరచునైన గ్రామపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాపనము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును.

ఇది భాణమంత అతిశేషి సాంకేతి ఆంధ్ర అత్యధిక బలముకలది.

ఇండియన్ క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపుకాట్ మంచము 1000 పాపల బరువును భరించగల 6 అడుగుల 1 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 6 అంగుళముల చైటు. మంచము ధర 9-8-0 మంచము మడిచినెలు ౧౦చి 2-0-0 హోమలెర 5-12-0 హోమలెర క్లైలు 2-0-0 ఈ సామాను అన్నింటితో పూర్తయి 18-8-0.

లండను ప్రెసిడెంట్ కంపెనీ,
87/88 రత్నబజారువీధి, మద్రాసు.
LONDON TRADING CO.,
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

గ్రంథప్రచురణములు.

ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ముఖ్య గ్రంథములు పండితులచే జక్కగా విమర్శింపబడి భాషాభివృద్ధియమునకును జ్ఞానాభివృద్ధికిని దగినసాధనములు సూచింపబడును.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. నొయ్యిపుపోట్ల జావును. పార్శ్వపునొప్పుల జారిదోలును. పోట్లపోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూదేశమంగు తయారుచేయబడు మంచినీరును. సువాసనగలిగియుండును. దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు. పంచభాషగీతి మాదిరిని మోక్షము 1888.

చిరునామా:—ఆంధ్రవత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

‘హరపే’నవాళి (జిల్లా బల్సారి)

పాగయోడలు రాక పోకలు.

చెన్న పురి నానాత్రయమును గున్నది.

1914 సం॥ జూన్ నెల 20 వ తేది

ప్రేమరు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
మూసూ	కలకత్తా	10 జూన్	బ్రీస్టన్	19 జూన్
కిర్కూక్	లివర్ పూలు	13	కలకత్తా	25
మనిస్	కలకత్తా	17	కలకత్తా	21
వెన్నమాన్	అంటర్వర్	19	"	22

రానున్నది.

బీగము	బొంబాయి	19 జూన్	కలకత్తా	19 జూన్
రావెన్ ఫెల్లు	అంటర్వర్	19	"	19
మేరియావలెరి	కలకత్తా	19	బ్రీస్టన్	21
ఎరిన్సరా	నాగపట్నము	21	రంగూను	26
స్పిరింగువెల్	లండన్	22	కలకత్తా	24
గిడ్డానా	రంగూను	22	నాగపట్నం	24
సి. ఆఫ్ లింకు	కాకినాడ	23	లక్నో	24
టీప్టా బ్రౌక్	ప్రెయిట్స్	24	ప్రెయిట్స్	25
వెవర్లియా	లండన్	28	కలకత్తా	29
మాడ్	కలకత్తా	29	లండన్	30
అంకూజి	కలకత్తా	15 జూలై	నెటాల	15 జూలై
గ్రచ్చర్	అస్ట్రేలియా	5	కలకత్తా	5
బ్రీస్టన్	కలకత్తా	7	బ్రీస్టన్	8
నూమిడియ	బ్రీస్టన్	11	రంగూన్	11

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ జూన్ నెల 19 వ తేది

ప్రదేశములు.	జూన్ 19 వ తేది ఉదయం 8 గంటలకు ఉష్ణోగ్రతను అంశములలో.	కడచిన 24 గంటల లో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.		
		తొ.	తొ.	గరిష్ఠము	నిమ్నము	మొ. నీటిపొరము
గోపాలపురము	29.620	90.2	80.8	...	11.07	5.63
వాల్తేరు	29.650	89.6	74.9	0.85	9.23	6.23
కాకినాడ	29.657	97.6	83.6	...	7.46	4.48
బందరు	29.651	100.1	82.2	...	4.58	4.87
గుంటూరు	...	100.2	84.6	...	3.93	...
వెల్లూరు	29.656	103.2	82.3	...	3.08	2.11
మద్రాసు	29.688	102.1	83.1	...	2.46	3.01
కడప	29.707	95.9	79.8	...	3.32	2.09
నాగపట్నము	29.715	101.9	77.5	...	2.04	3.25
కొలంబా	29.837	85.6	73.3	0.65	24.99	27.19
తిరువనంతపురము	29.831	83.8	74.0	0.90	20.15	22.67
చిత్తూరు	29.831	86.0	72.5	1.17	25.32	35.49
కల్లికొండ	29.808	82.9	72.9	2.39	20.21	35.53
మంగురూ.	29.760	84.5	70.8	3.01	19.81	33.66
బొంబాయి	29.652	88.1	79.4	0.06	3.99	10.92
హైదరాబాదు	29.651	94.5	75.9	...	3.97	4.82
అనంతపురము	...	98.8	76.1	...	3.34	3.71
బళ్లారి	29.667	97.0	76.6	...	2.06	4.31
కర్నూలు	29.696	97.4	78.8	...	3.08	3.49
కడప	29.691	100.6	72.7	0.12	7.15	3.99
రెంగళూరు	29.714	88.3	67.1	...	8.19	8.01
కొడైకనాలు	22.707	65.2	54.1	...	16.71	12.73
ఉదకమండలము	22.986	66.1	52.7	0.35	8.73	14.72
కోయంబూరు	29.764	91.6	95.1	0.04	1.13	5.27
వెల్లూరు	29.695	99.7	78.4	...	5.75	6.01
నేలము	29.757	96.4	73.1	...	7.38	9.13
తిరుచనాపల్లి	29.787	103.1	79.3	...	2.67	5.89
పడకోట	29.748	99.0	78.7	0.02	5.34	4.50
మధుర	29.783	98.4	81.0	...	4.77	5.90
తిరువల్లూరి	0.83	4.81

మలచారు, సింహళము, బంగారా తమనకు దక్షిణ భాగములలో వాయుభారమును మార్చులేదు. ద్వీపకల్పమునందు కొంచెము తగ్గినది. బంగారా తమయొక్క ఉత్తరమునకు పా

ను ఏర్పడుచున్నది. దక్షిణ భాగమున వర్షపాతము వృద్ధియగుచున్నది. ద్వీపకల్పమునందలి గాడ్వలలో అంతమాత్రము గలుగలేదు. పడమటి తీరమున వీని గమనము అస్థిరముగ నున్నది. మధ్యమెడ్డ పరిమాణము కొంచెము తగ్గియున్నది. చెన్న పురి తీరమున పగటిపూట 100 దీగ్రిలవరకు వేడిమి గలదు. నెల్లూరులో 103 దీగ్రిల వేడియందెను. రాత్రిపూట కూడ వేడిమి కొంచెము మామూలునకు మించియు యున్నది. చెన్న పురి తీరమున వాయుమండలము ఆపియున్నది. మబ్బులు దట్టముగ పట్టుచున్నవి. ఉత్తర సర్పారులలో మబ్బులు పొచ్చు గనున్నవి. పడమటి తీరమున మాత్రము వర్షపాతము మరియొచ్చుచున్నది. కడపలో చిన్న జల్లుపడినది.

ద్వీపకల్పముగుండ బలముగు బుతువనము వీచుచున్నది. పడమటి తీరమున పెద్దవర్షము మరియుచున్నది. తూర్పు తీరమున వేడిగాలి వీచుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్స్

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

నేటిదినుము మద్రాసు ఆర్థి నెన్నుకల్పబల్లో రాత్రి 9 గంటలకు దాన్సు జరుగును.

మారిషసుకు బొయ్యేటపా మద్రాసు జనల్ పోస్టాసులో 22 తేది సాయంత్రము 3-40 గంటలకు కట్టివేయబడును.

మనోపన్యాసము. బ్రహ్మ శ్రీ మధువూరు, శ్రీ గణేశ శాస్త్రి గారు బ్రీస్టన్ కేసు, వెడ్డవీధిలోని 80 సంబర భవనములో 21 తేది ఆదివారమునాడు సాంఖ్యమును గూర్చి ముచ్చటించురు.

మైలాపురం సంశితసభ:— సోమవారము 22 వ తేది సాయంత్రము 4-15 గంటలకు గోపాలనాయకరు పాఠశాలలో వైద్యనాథ భాగవతారు గారు 'లక్ష్మణశక్తి' కాలక్షేపము జరుపుదురు.

ఈ నెల 22 వ తేది సోమ వారమునాడు శ్రీ బార్ణి సార్వభౌముని జన్మదినోత్సవసందర్భమున పోస్టాఫీసుకు తెలుపుదినము. అనా డన్ని పోస్టాఫీసు లను, తెల్లి గ్రామ ప్రాంతములను ఆదివారమునాటి కలనే పనిని జరుపును.

మధ్య ఆసోనియేషన్:— తిరువల్లి కేసిలోనున్న సీ మక భవనములో ఆదివారము ఉదయమున 7-30 గంటలకు బ్రహ్మ శ్రీ, పండిత బాలాశ్రేణిధరరాచార్యులవారు "మట్టిశ్చల"ను గూర్చి యువనాగమమును జేయుదురు.

నైరాపేట అన్న దానసమాజము:— ఈ నెల 21 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు "జీవకారణమును" గూర్చి, నైరాపేటలో, నెరియపేటయందలి సమాజభవనమునందు, వేదాచలంస్వామి గారు పఠనము జేయుదురు.

దక్షిణ ఇండియా ప్రజాసమాజము:— రేపు సాయం కాలము 6 గంటలకు 97 అన్నా పేజీ వీధిలో ఈసమాజభవనమునందు కొటంరాజు పున్నయ్యపంతులుగారు ప్రాధికరణ నల్వి భక్తిమోగమును గురించి భక్త్యోగపన్యాసము జేయుదురు.

ఫీస్టిక్ ఎండెవర్ సానైటీ:— ఈ నెల 21 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు సుంకురాము నెట్టి వీధి 4 వ సంబర భవనములో, కె. వైకుంఠరావు బి.ఏ. గారి వలన ఆధుష్టికవిచారణను గురించి యింగ్లీషున నుపన్యాసించువారు.

ముగళి గానసభ:— శ్రీమత్సంచయబార్ణి జన్మదినోత్సవాధ్యయ సాయంత్రము 22 వ తేది సోమవారము సాయంత్రం 5.15 గంటలకు బార్ణి బౌను వారాయామెదలివీధి 24 సంబరల గృహమున భవనకొమార్తలవలన పాటకచేరి జరుపబడును.

భగవద్ద జాననామసభ:— ఈ నెల 21 వ తేది ఆదివారముదయమున 7 గంటలకు నరదా ముత్తియప్పకవీధి 123 సంబర భవనములో బ్రహ్మశ్రీ, శ్రీనివాసభాగవతస్వామిగారివలన తిరుమలను గురించిన తిరుమలసామెలుపై గురించియు నుపన్యాసించువారు.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:— ఈ నెల 22 తేది సోమవారమున బ్రహ్మశ్రీ జన్మదినోత్సవమునాడు వైసభవారి యాజమా

న్యముక్రింద, బార్ణి బౌను, తొండమండలం మూలము హాలులో, పండిత టి. లక్ష్మణరాచార్యులవారివలన, పాదకాపట్టాభిషేక కాలక్షేపము జరుపబడును. కాన గీతోపన్యాస ముండదు.

ది డిస్టెంట్ క్లాక్ మెన్సు మిషన్ సానైటీ:— ఈసమాజము సంవత్సరమున, వీరివలన, పులియంతోపు, వ్యాసగూడెల యందు స్థాపించబడి, రాత్రిదివసాన కాలములో నీ నెల 21, 22 తేదీలు ఆది సోమవారములనాడు ఉదయములను 8 గంటలకు ప్రజాసందన్యామి జంబులింగ మొదలియూగాల్లు ఇండియా చక్రవర్తిగారి జీవితమును గూర్చియు, రాజభక్తిని గుఱించియు నుపన్యాసించురు.

ఒక బండికలని వివరము:— ఈ నెల 18 వ తేది సాయంత్రము సుమారు 5-45 గంటలకు మద్రాసు యన్ స్టేషన్ లో ఒక కొత్త గుడ్డుమును కట్టబడిన బోహంబండి వై. యం. సి. ఏ. భవనము వద్దకు, ప్రాక్ సిస్, బో కెఫె పీకని సమీపించుచుండగా, లోపల కూర్చుని యుండిన యాజమానియూ వాల్ కార్త్యుబదర్సు వారి కిదిగతు దుచావగనుండిన డి. సవాజ రావుగారు గుడ్డు మెంతుడిగా పోగలదో చూచుమని బండివానితో న నెట్టె. వాడట్లు వదలగా ఆకొత్త గుడ్డుమునకు తిక్కుడుతి యలివేగమున బరుగెత్తి, బరుగెత్తి, కుట్టుకుదకు చాక్లట్ బ్యాంకుదగ్గర దానిబోవుమండినయొకయెంట్ల బండికొట్టె కొనెనుకెముంట్ల బండి విడిగిపోయి చక్రములు పడిపోయెను. బండిగోనున్న మహమ్మదీయ శ్రీనివాసాస్వామి టెంపులు తెగియెను. బోహంబండివాడు క్రింద పడిపోయి స్వల్ప తిప్పివాదాయును. అంతట సి. వి.డివిజన్ పోలీసువారిచే పీరియరును జనరల్ ఆఫీస్ లోకి దోడ్కొని పోబడి ఇన్ స్పెక్టరుగ చేర్చుకొనబడిరి.

పరస్పర సహాయ సంఘములు

ఆంధ్ర దేశము.

III

తెనిభిచేయుట.

అసిస్టెంటు రెజిస్ట్రారుగారును వీరిక్రింది యన్ థ్యోగము నులును ప్రస్తుతముచున్న సంఘములను తెనిభిచేయుటయందు మిగుల పనికిలిసియుండిరి ఈ తెనిభిచేయుట యనగా నేమి? సంఘము లనేకములలో లోపములునుటచే వీనిస్థితి మిగుల నల్పస్థితికముగ నున్నది. మెంబర్లకిచ్చిన యవ్వలను లెక్కగా వసూలుచేయలేదు. మెంబర్ల వ్యాంతువారి కీయవలసిన మొత్తమును సరిగానియలేదు. లెక్కలను లెక్కగా వాసియుంచలేదు. పుస్తకములను సరిమానుకొనువిషయములలో గూడ కొన్ని లోపములుండెను. ఈలోపములన్నియు సాధ్యమైనంత త్వరలో నివర్తింప జేయవలెననుటలో ఛిన్నాభిప్రాయములుండవు. ఎంతైనను, మనము నిశచించి ప్రపంచములోని నేకలోపము లుండవలయును, కర్మకారములు ఆదర్శములుగానుండునని తలప గూడవలయును, మనము జ్ఞప్తి యుంచుకొనవలెను. వర్గవిధముల మన యాదర్శములు సాధ్యమైనంత యవ్వలములుగ నే యుంచి ఆట్టివలె బొందుటకు మనము యత్నింపవచ్చును; కాని యట్టి ప్రయత్నములకు మన వ్యవహారముల జరుగుచుండునట్టి యాటంకములు కలుగ గూడవు. అనేక సంవత్సరములలో నిలోపములు, అజ్ఞానమువలనను అనాగ్రతవలన కలిగినవే కాని, దురుద్దేశమువలన గలుగలేదని మనము నిశ్చయముగ నెప్పుడుచువు. దురుద్దేశమువలన కలిగిన దోషములను మోసాటములేక నణచి వేయుట యనగా మే యైనను, తెక్కినకారణములచే నెరిగినదానియల విషయమున నేన్నతోడ వ్యవహరించుచు, గొన్ని సంవత్సరములలో గానికమునుగూడ జాపమండలయును. వాయుకామించినను వసూలుకాని యవ్వలు, ఆవ్వలను లెక్కి యిచ్చుటలో మెంబర్లు కాలనిష్ఠయును నతిక్రమించుట, మున్నగులోపములు బొందుచున్నవి మొదలగు కేసులలో నిష్పక్షపాతి కనుపడుచున్నవి. భవనమున అజ్ఞానప్రదము నగు నీ హిందూ దేశము వానికంటె నుత్తమస్థితియందుండునని తలచుటకు వీలుకలదా?

జర్మనీసంఘములలో కూడ నిట్టి

నాకీలుండకపోలేదు.

ఈ సంఘములు జర్మనీదేశమున వాడుకదేశమునంద త్వరములు త్వక్తికముగ పనిచేసినవలెనను, తాము బద్ధించు నవ్వలకి అవియు నీ నీతినిగూర్చి, ర్ ప్రెడెస్ నిశ్చయముగాను తమ రిపోర్టులో నిట్లు వ్రాసియున్నారు. ఆవ్వలను లెక్కి యిచ్చు విషయమున నల్పంత సులభముగ నీని వాయుకాలను, మొత్తములను ఏర్పరచి యున్నప్పటికిని, రయితులు కాలనిష్ఠయునును

కమన్నాడు.

115 రాజు స్వప్నాద్ధిచేత విత్సాదైవముగారిని (ఎల్లపుడుండు వానిని) నియమించి కట్టలువాని నియోగించుటను నిర్ణయించి గూడెను. అంతముచే అనగా ద్రవ్యాశ్రయే స్వామిద్రోహము చేసిన నియోగి దండెత్తు డగుచున్నాడు.

ప్రాచీనకాలమున ఇండియాందు వ్యాయాపాది (పీడరు) వృత్తి యుండెనటలు నాధారములైన యంశములు నేను చేసిన పరిశోధనయందు నాకు దొరకినవి పాతకులకు నివేదించి తిని ఆవాసము పూర్వము లేదనటలకుమారుగా నిశ్చయముగా నదియుండెనని స్పష్టముగా తెలుచున్నది. ఈకాలపువృత్తి ప్రమాణముగా గొని కించిచ్చేదమున్న మాత్రమునే ఇప్పటి రీతి వృత్తి యాకాలమునలేదని వాదించుట ప్రశంసలక్ష్యముగా బరిణమించును. ఇప్పటివలె సుశీతులైన వీళ్లు ఇప్పటివలెనే మాకులను పాద్యులను గలవారై అపుడండియుండ వలయునట న్యాయముగాదు. ఈవృత్తి యుండెనటలకును అది గౌరవించబడియు ననుటకును సందేహమునకు కారణముండదు. ఈదేశమున వీళ్లువృత్తి రాజగౌరవము నందినవెనుకను గూడ బహుకాలము పీడరు బొత్తిగా హోదాలేనివారుగ నుండిన యు, అధికారి ఇచ్చవచ్చినవారిని విచారించి లేనిచో నిరాకరించి చుండెననియు నెల్లరుకు దెలియును. ఇక్కలమున సుశీతులైన పీడరుకులచేత, వారిపదవియు ప్రాముఖ్యము నుదినము వృద్ధియగుచున్నవి. విముఖులైన నిర్లయాధికారులు నైతము వారివలన శీఘ్రముగను తృప్తికరముగను అభియోగముల నిర్ణయించుట కొదవు సహాయము స్వీకరించుచున్నారు.

నారదస్మృతివ్యాఖ్యాత, అసహాయకారుడు, ఒకానొక ప్రతివాది అభియోగమున వీళ్లును నియమించుటకు గురించి విరోధకథ యొకటి వ్రాసియున్నాడు. ప్రపంచమున ఋణముతీసికొన్నవానికి ప్రతివాది నాల్గవ పురుషుడు. వీళ్లు నాల్గవ తరమువాడు ఋణమునకు పాద్యుడుకొడవనియు, అతనియై యభియోగమును తోసివేయించెదననియు చెప్పెదను. ఆవీళ్లు సభయందు హాజరు ప్రతివాదిపక్షమున వివాదించెను. గాని అతని వాదములు మేధావంతుడైన, వాది వీళ్లగు నొక బ్రాహ్మణునిచే భగ్నములయ్యెను. ప్రతివాది పీడరు స్మార్త దుర్ధరనాముడు తనకును ప్రతివాదికిని బహుకాలముగా పరిచయముండెనని చెప్పెను. ఈకథ వాదికి బంధువుకానివాడు వీళ్లుగా సంగీకరింపబడని కాలమునయే యుండును. అసహాయకారు డీకథ సృష్టించె ననుకొనుట కావశ్యకములేదు. అతడు, చెప్పకథ వాస్తవముగా జరిగినదైనను కాకున్నను వీళ్లు (నియంతులు) సభలయందు, వచ్చి వివాదములు చేయుట అతనికి కష్టగా పరిచితమైన విషయముగ నుండవలయును. వృద్ధులైకా నాటకమున, చారుదత్తుని, సరళాక్షి మూర్తి పితౄనామయచిత్రణ జరిగిన సుప్రసిద్ధముగ రంగము గలదు. క్షవచారణ వర్ణనయొక్క వైపుల్యము జూడగా నాటకకారుని కన్నులయెదుట సామాన్యముగ జరుగువిషయములే యాతడు వర్ణించునట్లు స్ఫురించకమానదు. దీప్తిమగు నారంగము పొడవునను, ముద్దాయి తరపున వీళ్లు హాజరయినట్లు మాచన గానము. అట్టి విచారణల యందు వీళ్లువాదించు మర్యాద యుండెనా గ్రంథకారుడు వీళ్లునేల పాత్రముగాకేర్పి యుండకపోవును? ఈ యుపన్యాసారంభమున నుల్లేఖితమైన వ్యాసమున మాన్యులగు పి. శివస్వామి అయ్యగారు ప్రగ్రంథమునందలి లోపమునం జూపి, పురాతన ఇండియాందు వీళ్లువృత్తి లేకుండెనను తమ అభిప్రాయమున కాధారముగ చానిం గొనుచున్నారు. ఆలోచనము, అట్టి యభిప్రాయమునకు బలముగా గ్రహించుట పొరపాటని గౌరవపూర్వకముగ వచించుచున్నాడు. నాటకకారుడు నియంతుని (వీళ్లును) రంగమునై గొనిరాకుంటు మిక్కిలి న్యాయము. ఏలనగా, సరళాక్షి విచారణమున ముద్దాయి వీళ్లును నియోగించగూడదనియు, తానే వివాదించవలయుననియు, ప్రత్యాస్తతిగా స్మృతి విధించుచుండలేదా? నారదస్మృతి సంపుటికణమున జాలిపండితుడు తానువ్రాసిన యుపోద్ఘాతమున, వృద్ధుకటికయదలి ధర్మవిచారణ అన్ని యంగములయందును, నారదస్మృతికి సమముగా సరిపోవుచున్నదని వచించిరి.

మిక్కిలి, వృద్ధమైన యీ విషయమును శోధించుటకు సాశక్తికొలది యత్నించి వారంధించినాడను. ఇంకను వ్యవధి యుండిన నాపరిశోధన లింకను సహజములగు నుండియుండును. ఇంతింకే ఫలితమితీతముగా నుండియుండునో చెప్పజాలను. ప్రాథమికలగు స్మృతికిని నియంతుని నియోగి విషయములు విపులముగ ప్రశంసించినవారు కాదు. ముందు చెప్పినరీతిని మనువు కాలమున సభలేవీళ్లు యావశ్యకతలేకుండు రీతిని నిర్మితములై యుండెడివి. మను పువచేరి

చిన వైతకుడు తక్కి వీరి విషయము మున్నె మనవిచేసి యున్నాడను. తదనంతరము ఈ నియమము కలసి వాదపాచ్చియుండవలయును. అందుచేత అశక్తులగువారు బంధుజనులచే తమ కార్యములు నిర్వహించు కొనవచ్చునని వెనుకటిస్మృతికర్తలు చెప్పిరి. అటుపిమ్మట స్వేచ్ఛగా తాను కోరిన వ్యవహారాన్ని నియంతుని (వీళ్లు)గా నుంచుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము ఈబడెను. ఇండియా వారగు న్యాయవాదులు తమ సూక్ష్మ గ్రాహిశక్తియునకును, మేధానైశక్తియునకును జగన్మూర్తి గాంచినవారు గదా! వారి ధర్మశాస్త్ర విశ్మయంతయు ఇంగ్లీషువారి యూనివర్సిటీలవలననే యున్నమయి యుండనగునా యని సంశయించుట న్యాయమే యగును. ముప్పది నలువది ఏండ్ల నాటివరకును మనస్తోమము ఈకాలపువిద్యవచ్చినవారలేగారు గదా. అటుండియు వారిలో ననేకులు గణ్యతవహించిరి. అట్లు ప్రసిద్ధికెక్కిన వారిలో ననేకులు, సహజవాచాలతయందుగాని, చుటుకుదనమునగాని, ఈకాలపు వారికి దీని పోవు నాకు గారు. నాలకాలము జిల్లాలయందుండు పీడరు తాముకొత్తగా పీడరుగా చేరినపుడు, ఆకాలపు పాతపీడరుల మేధానశక్తియునకు ఆశ్చర్యముగ్గులగు చుండిరి. విషమపక్షయందు బహుసమర్థులగు వారండిరి. తమదావాలు వారుపక్షమించుటయందు నైపుణ్యముగ శక్తిగలవారై యుండిరి అట్టిసహజబుద్ధి హాంపర్యముగా వచ్చియుండవలెను. అట్లైన వారిపూర్వపు ధర్మశాస్త్ర బోధనాభ్యాసములయం దారితేరినవారుగ నుండవలయు గదా! ఇదియును పూర్వము వీళ్లు వృత్తియుండె ననుటకు మరియొక నిదర్శనము.

గుంటూరు సంఘసంస్కరణసభ.

[ఒక ప్రతినిధి యొద్దనుండి.]
ఈనెల తేది 6 ఈసభ, చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారి ఆధిపత్యముక్రింద ఒంగోలులో సమావేశమయెను. స్వాగత సభాధ్యక్షులయిన శ్రీ కొండేపి రామకృష్ణారావు గారు, సంఘములోని ప్రస్తుతపు దురాచారముల ననేకముల వివరించి వానిని సంస్కరించుటకై దేశభిమానులందరును ఒట్టుదలతో పనిచేయుట ఆవశ్యకమని నొక్కి వక్కాణించిరి. తర్వాత సభవారి కరతాళధ్వనులు మ్రోగుచుండ అగ్రాసనాధిపతులైన శ్రీలక్ష్మీ సృజింహం పంతులుగారు వారినుకో పన్యాసమును ప్రారంభించిరి. వీరి మృదుమగ్ధరవైలియు గంభీరభావములును, అసమాన వాగాటియు వర్ణనాత్మికములు. వారి యుపన్యాసము వినినవారికే ఆబ్రహ్మేంద మనుభవించుటకు శక్యముగాని శ్రీలక్ష్మీ నరసింహంగారి సంస్కరణాభిలాషయు శాస్త్రపరిజ్ఞానమును దైవభక్తియు వైకళ్య జనితమయిన దృఢవిశ్వాసమును వీరికరణశక్తియు ఇట్టివిచెప్ప ఎవ్వరికి అలవియగును? రజస్వలానంతర వివాహములు, వితంతు వివాహములు, శాస్త్ర సమైక్యములు, దేశభివృద్ధికి ఆవశ్యకయగుచెప్పచూ, కలియుగమున కన్వయించు పరాశర స్మృతి విశ్రంతువివాహము స్వప్నముగా అంగీకరించు చున్నదనియు, స్మృతికి వ్యాఖ్యానకర్తలైన శ్రీవిద్యాగణ్యులే “నష్టేమృతే.....” స్తోత్రమునకు నవీనసంఘసంస్కర్తలు చెప్ప అమృతే చెప్పియు అష్టోకము మాత్రము యుగాంతమున కన్వయించునట్లు వారిన్వేషిప్రాయ మిచ్చుట శాస్త్రమునకును యుక్తికి విరుద్ధమనియు స్మృతికామలకు వ్యతిరేకముగావీరుచెప్పిన యభిప్రాయము ఆనందజనుండు కాదనియు, స్మృతికారుల యభిప్రాయమునే యాచరించుట కన్వయించునట్లు సహేతుకముగా నిరవచిరి. పిదప విత్తభువులకు కేళిభండన మొనర్చు దురాచారమునకు శ్మతి. స్మృతి, పురాణములలో ఎచ్చటను ప్రమాణమేమియు లేదనియు, క్షత్రియ వైశ్య మూడ్రులలో ఈ ఆచారములేవన్నను వారిలో పత్రికాపాదుల వైఖరి కలదు యున్నాననియు బ్రాహ్మణులలోనయియు ఈదురాచారము, మాన్యవలనయియు ప్రస్తావించిరి. ఈవిషయమును ముగ్ధులించుచు పత్రికాపాదులయొక్క శ్రీతిగొండ వెంటయొక శివరాచార్యులవారి దేవరంపుల లక్ష్మీమణియక కేళిభండన చేయుటలేదనికరించి స్వాములవారిచే వెలిదెట్టబడియు లోక మౌదలి పూజ్యురాలు వెలయుట మనకెల్లకును విశ్రంభేయలే దృష్టాంతముగా నుడివిరి. 80, 90 సంవత్సరములకు పూర్వమే ఒక శ్రీ స్వాముల వారి ఆంతుకు భయపడక ఆమె సభిమని నమ్మిన కార్యమునే, ఆచరించెయింప. ఈ యిరువది యవశ్యామునందు, పురుషులును, విద్యావంతులును నాగరికులును ఏరాధిపతుల ఆంతులకు భయపడి దేశోపకార్యులైంబులను వెనకేడ్చుకొనుటకు, యెంతయు పరిహాసాస్పదమున, అన్య సమాచకమును, మిక్కిలి మేయమును అగు ప్రవృత్తకారా యనిప్రస్త చేసిరి. తర్వాత నీకాలపు ఏరాధిపతులను గూర్చియు సన్యాశాశ్రమమును గూర్చియు పరిశీలించి చెప్పచూ ఈకాలపు ఏరాధిపతులలో అనేకులు వివాహసంబంధమైన సుఖములేవన్న తక్కిన అన్ని విషయములందును గృహస్తులకన్న యధికముగా సౌఖ్యముల ననుభవించుచు మహారాజులవలె భోగములలో జిక్కి ప్రమత్తులై యున్నారనియు, పట్టపగిలీ లందరి తేరిన విద్యాధికులు సయితము ఇటువంటి వారిని గురువులని భావించి వారికి పూజలు భిక్షలు సమర్పించుట, దేశాధ్యక్షులు ముఖ్యకారణమునయై వారియధికారమును అణచివేయగది సంఘాక్షిప్తమై లంగ నేరదనియు, ఎంతకాలము విద్యాధికులు ఏరాధికారుల ఆంతులకు లక్ష్యవైట్టి వారికి భయపడెదలో అంతకాలము మన హిందూదేశశిక్షి వాగగుట కలలోని వారయే యనియు అన్ని దేశచార్యులు ఈవిషయమును నిశ్చేదముగా చూచుచున్నవనియు, సంఘ సంస్కరణ మాన్యకమని ఏకేటిసభలలో ఉద్ఘోషించుచు అట్టి సంస్కరణకు ప్రత్యక్ష విరోధి అంతరాయములు కల్పించు ఏరాధిపతుల అధికారము తుదముట్టుట కేలాశ్రయమైయు చేయువంతులు శోచనీయమనియు, సిద్ధాంతికిరించి సంస్కర్తలు చేయుబోధలు ఆచరణానికి దెచ్చుట మిక్కిలి యావశ్యకమనియు, అంతర్యామిని నిర్మూలించు నేకార్యమయినను ఆచరించు విషయములో గురుధిక్కారమునమాట నిరకమైన పదమనియు, యావలయు. రామానుజులు గురుధిక్కారముచేసియు అసంతృప్తియూర్జులై గనియు ఇంకను అనేక దృష్టాంతములచే గొప్పకార్యము లానర్చుచేల గురువాజ్ఞ యుల్లంఘనీయమనియు అంతలక నోష మొదపుటకు మారుగా శాశ్వత సుకృతము లభించుననియు నొక్కి వక్కాణించి వారి పువన్యాస మంతటితో ముగించిరి.

ధర్మమైన సుఖములేవన్న తక్కిన అన్ని విషయములందును గృహస్తులకన్న యధికముగా సౌఖ్యముల ననుభవించుచు మహారాజులవలె భోగములలో జిక్కి ప్రమత్తులై యున్నారనియు, పట్టపగిలీ లందరి తేరిన విద్యాధికులు సయితము ఇటువంటి వారిని గురువులని భావించి వారికి పూజలు భిక్షలు సమర్పించుట, దేశాధ్యక్షులు ముఖ్యకారణమునయై వారియధికారమును అణచివేయగది సంఘాక్షిప్తమై లంగ నేరదనియు, ఎంతకాలము విద్యాధికులు ఏరాధికారుల ఆంతులకు లక్ష్యవైట్టి వారికి భయపడెదలో అంతకాలము మన హిందూదేశశిక్షి వాగగుట కలలోని వారయే యనియు అన్ని దేశచార్యులు ఈవిషయమును నిశ్చేదముగా చూచుచున్నవనియు, సంఘ సంస్కరణ మాన్యకమని ఏకేటిసభలలో ఉద్ఘోషించుచు అట్టి సంస్కరణకు ప్రత్యక్ష విరోధి అంతరాయములు కల్పించు ఏరాధిపతుల అధికారము తుదముట్టుట కేలాశ్రయమైయు చేయువంతులు శోచనీయమనియు, సిద్ధాంతికిరించి సంస్కర్తలు చేయుబోధలు ఆచరణానికి దెచ్చుట మిక్కిలి యావశ్యకమనియు, అంతర్యామిని నిర్మూలించు నేకార్యమయినను ఆచరించు విషయములో గురుధిక్కారమునమాట నిరకమైన పదమనియు, యావలయు. రామానుజులు గురుధిక్కారముచేసియు అసంతృప్తియూర్జులై గనియు ఇంకను అనేక దృష్టాంతములచే గొప్పకార్యము లానర్చుచేల గురువాజ్ఞ యుల్లంఘనీయమనియు అంతలక నోష మొదపుటకు మారుగా శాశ్వత సుకృతము లభించుననియు నొక్కి వక్కాణించి వారి పువన్యాస మంతటితో ముగించిరి.

విషయ నిష్ఠయిక సభ ముగిసిన వెంటనే, తిరుగ కాన్పు చెప్ప ప్రాగంధమాయెను. సభ్యులు తీర్మానములు చేయుటకు పూర్వము కావలి సంగీత సమాజము వారివిభావము అనగా, ఈశ్వరాధారక సన్మయావలలు స్వతంత్రు లనియు, ఈశ్వరుని పూజచేయుటకు ఏరాధికారుల సహాయమేమాత్ర మక్కరలేదనియు, ప్రాయశ్చిత్తములు భిక్షలు పాపముల నశంపజేయవనియు కాబట్టి యివి కేవలము నిరుపయోగము లనియు నప్రదాయకములనియు పాపముల క్షీంచుటకును మన్నించుటకును ఈశ్వరునికి దక్క ఇతరుల కేరికిని సాధ్యము కాదనియు, సామాన్యమానవుల కట్టి శక్తుల నాగోషించుట దేవుని మహిమాలిశయముల ధిక్కరించుట యనియు మొదలగు నియంశముల బొందుపరచిన విజ్ఞాపనమును శ్రీ వోరుంజి వెంకటసుబ్బయ్యగారు చదివిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు ఈ విజ్ఞాపనములోనిసంగతుల నామోదించుచు ఏరాధిపతులెవ్వరును వారికి గురువులు కాదని డిక్లరేషన్ చేయుట కంగీకరించిరి. తర్వాత రజస్వలానంతర వివాహములు, శ్రీ పునర్వవాహములు, సముద్రయానములు మొదలగు తీర్మానములు సభికులు చేసిరి. ఈ తీర్మానములను గురించి ఇయ్యడైన యుపన్యాసములలో శ్రీయంత కొండా వెంకటసుబ్బయ్యగారి యుపన్యాసములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠులైన తనవని. అగ్రాసనాధిపతిగారి సభ ముగింపు జేయునపు డిచ్చిన యుపన్యాసము ఎంతో హృదయరంజకముగను సుబోధకముగను ఉండెను. సభాభవనము కరతాళధ్వనులతో మారు మ్రోయుచుండ సభ ముగిసెను.

ఒంగోలులో జరిగిన సంఘసంస్కరణసభ మామూలు ప్రసంగములతో బోక ఒంగోలు సంస్కర్తలు కార్యారణమందు పట్టుదల వహించినారని నూచించునట్లు కాకలిలో స్వాములవారిచే ఆంతు వెట్టబడిన సంఘ సంస్కర్తలు, పరదేశములకేగి తిరుగవచ్చిన ప్రముఖులు, వంగోలు పురవాసు లనేకులు, వట్ల యిచ్చూరుమంది సప్తస్త్రీభోజనములు కావించినని తెలియజేయుట కంతయు సంతోషించుచున్నాము.

సంకల్పము.

[చెలుగుండం రంగరావుగారు.]
చి. క్షితియనుసింహాపీక నివసించి లనగన్నున ప్రవారముతో వితరే లలరదానమును విననానో ద్విధావనంబునకే సతిత సువృద్ధియును ప్రతిభ ప్రయుగంబిందులకు వతుల స్వసాలకేభునడ నంజినయేయంబున పుట్టుకే!
చి. కలుగన నేమమగ్ననిచ్చు గానింబును ప్రవృద్ధిగంగా లెకిన నన్నుమెక్కి కడకాలము దానినినింబునాల్పకే గలగతి వానికే! ఏలవె కల్గించేయుదు గాన సాలయ కలగదుగాదె స్వకవిదానము దుష్టవిచేసేతింబులకే!
చి. నున నల్పాన సంరక్షణ సత్తయు గీతిప్రసంధి క్రియకే బరగడు నట్టియాకుకవి పాలన మొప్పెయగదానీను పూర్వమునకే జనించెటవచ్చులగదామెకాకపుత్రులకే బోవయకే! ఏల మచ్చనల పోడిమి నిల్చుదుమా రసాల!
చి. కనుభవనాటి మాపుల వివారికవాసరి ప్రస్తాతికే రిసకే గురుకు ముంచి బోహదవినిదరం బలకపుష్పసంకళే! పూర్వంబించిచి వెంచి కుత్సాద్ధవికాసము నంది జేసికే! గ్నీకతంబుండెనిచ్చి యచగ క్షేరికే ప్రోచెదవాన! పాల! రి!
చి. ఉష్ణేతికింబు ప్రవృద్ధిపత్తి సుఖపుట నీకే గాక యెయనె! యెల్లడంబునె! యాపు పాల! బోసి వెంచిన గాలివేలి, కాటు నంది ప్రంపుగాదె యురక మనలోన! గే

క్రిష్ణార్ద్రించి జన్మదినము.

సంద్యాలపట్టణమును సీపాలిటీఁదేశపాఠ్య-
సుబ్బారావుపంతులు బి. ఏ గారధ్యక్షులుగ ప్ర
భుత్వమువారిచే నియమింపబడినారని తెలియ
జేయుటకు సంతసించుచున్నాము. సుబ్బారావు
గారి జన్మభూమి సంద్యాలయే. అచ్చట వీరు న్యాయ
వాదులుగ నున్నారు. విక్రీలి స్వల్పవయస్కు
లైనను జనరంజకులై సర్వప్రజాహిత కార్యము
లలో పేరుగాంచివారు. ఆంధ్రోద్యమ పరులగుట
యేగాక వీరు ప్రాడింగుకమిటీలో సభ్యులుగా
నున్నాయ. మున్సిసిపాలిటీల కధ్యక్షు లనేకులు
నిర్ణయింపబడినారు గాని ముప్పదరెండేండ్ల కింత
పదవి నందన వారరుదు. ప్రజలకును అసిస్టెంటు
కలెక్టరుగాఁగిని వీరియందు పూర్ణ శారవముకలదని
తెలియుచున్నది. వీరి బుద్ధికి మెచ్చి న్యాయమెఱిగి
స్థానికజనుల ప్రోత్సహించు నుద్దేశమున వీరి నధ్య
క్షులుగ నొనర్చిన యాధికారులు ప్రశంసవియులు.
సుబ్బారావుగారి యాధిపత్యమున సంద్యాలమును
సిపాలిటీ ప్రవృద్ధిపండుననియు సుబ్బారావుగారు
దత్తమండలముల యశావ్యవహారకు కీర్తి దెత్తురని
యు భిక్షునించుచున్నారము.

శ్రీహర్దింజి ప్రభువు గారు.

విదేశీయ తంత్రీవారలు

శ్రీ స్వాతంత్ర్యవాదినులు.

లండను జూను 19:—రిన్నీటి సాయంకాలము హోలోవే కేయిలునుండి సిల్వియా పాంకుహర్నటు మిస్సెయ్య విడుదల చేయబడినది.

ఆస్పిత్రియంత్రీగారి దర్శనము.

పాంకుహర్నటు మిస్సెయ్య మోటారుబండిలో తిన్నగా పార్లమెంటు సభకు పోయినది. జబ్బుగానుండుటవలన వసారాలో కలుగునప్పుడగు పరుండియుండెను. పదిమిమముల పిమ్మట లాస్సుబర్గావచ్చి ఈస్టు ఎండులో కూలిపని చేయు శ్రీమద్రవినీధ లకు దర్శనమిచ్చుటకు ఆస్పిత్రియంత్రీగారు సమ్యక్తించిరి తెలియజేసెను. అంతట పాంకుహర్నటు మిస్సెయ్య వెలిసిపోయెను.

మెడిట్టరేనియను సముద్రములో నేనలు.

లండను జూను 20:—మెడిట్టరేనియను సముద్రములో కొన్ని యుద్ధనావల నుంచుటకు నేనఖిలవారు తీర్మానించి నారని డెయిలీ టెల్ గ్రాఫు ప్రతిక్రమమున్నది. క్రీస్తును తరువాత 4 యుద్ధనావలు నూల్టాకు వెళ్లును. ఇప్పుడు నూల్టాలోనున్న మాడుయ్యుద్ధనావలు బిగ్రాల్టెరుకు వెళ్లి, న్యూజీ ల్యాండు నావతో సహా, ఇంపీరియలు యుద్ధనావలకు మధ్య స్థానముగా వచ్చును.

ధనాపహరణము

లండను, జూను 20:—పార్లమెంటు—న్యూయార్కు హెరాల్డు పత్రికాఫీసులో ఇదివరకు క్యాఫోపరుగు యున్న ఎర్నెస్టుల పోర్టీ యనునతడు 48,000 ఫ్రాంకులను అపహరించెను. ఇతనికి మాడుసంకల్పముల వైదు విధింపబడినది. ఇతడు నేరముచేయుట కిదియే ప్రథమముకాన, మొదటికిదేన నేరములు చేసినవారియెడ జూపుకనికరము వీరిని జూరవచ్చునని తీర్పులో వ్రాసినారు. దోషి ఇరువదిసంవత్సరములనుండియు, చెముల్ పో అనుచోట కష్టము కమీషనరుగ నున్నాడు.

నల్లముద్దు కాన్ఫరెన్సు

హేగు జూను 20:—హేగుపట్టణములో జరిగిన నల్లముదు కాన్ఫరెన్సు వారు ఏకగ్రీవముగ నొక తీర్మానమును

చేసినారు. నల్లముదుగు గూర్చి ఇదివరకు చేసికొన్న ఒకటంబడికలో దక్కతులు చేసిన గవర్న మెంటుకు తమ ఆంగీకారమును స్థిరపరచి వలసినదిగా కోరుటకుగాను, ఇంగ్లండు, ఆమెరికా ప్రతినిధులు వచ్చి దేశములో విదేశీవ్యవహారములను జూచు మంత్రుల ప్రాధికారమును.

ఫ్రెంచి పార్లమెంటు.

పార్లమెంటు, జూను 20:—మూడుకోట్ల 32 లక్షల పానులను ఆఫ్ఫం తీసికొనవలయునని ఉపపాదింపబడిన బిల్లుకు, 332 మంది అనుకూలురుగాను 108 మంది ప్రతికూలురుగాను ఉండిరి. కాబట్టి ఈ బిల్లుకు పార్లమెంటువారు ఒప్పుకొన్నారు. చేయబోవు అప్పుకు నూటికి మూడు వడ్డీ, 25 శం.లలో తీర్చవలయును.

భారతీయ విద్యార్థులు

లండను జూను 20:—కేంబ్రిడ్జిలో జరిగిన గణితశాస్త్ర పరీక్షయందు సింహాశ్రయముండి విద్యార్థి వేతనముపై వెల్లిన యల్. డె. నిల్వ యనునతడు సీరియరుగాను, కానూరు మ్యూనిసిపల్ బోర్డు పాఠశాలనుండి వెల్లిన ఆరీ గారు జూనియరుగాను కృతార్థులైరి.

ఎంక్లెవ్ ఆఫ్ ఎగ్లాండు స్త్రీయరు

క్వీన్స్ జూను 19:—స్టార్ ప్లాజ్ స్త్రీయరు పక్షమున వాదించుచున్న కేసు ఎంక్లెవ్ స్త్రీయరులో బొగ్గువేయు వానిని కోర్టులో హాజరు చేయవలెను. వాడు యిట్లు చెప్పినాడు:—ఎంక్లెవ్ స్త్రీయరు నడిపే యంత్రములు మంచినీటిలో లేవు. కొందరు సాత్వ్య లీయల్ ప్రాయమును ఇండించిరి.

వైలుబుల్లు పడిపోవుట.

లండను జూను 19:—ఇకవర్ నెస్సు ఎక్స్క్లెస్సు వైలుబుండి వంతెనమీద బోవుయందుగా వెన్నగాలివాన వచ్చి మూడుబండ్లను పడగొట్టెను. ఇంతవఱకు నల్లగు ముఖ్యుల శివములు తీయుచుండిరి. మిగిలినవారు బండ్లక్రింద నీటిలో పడి యున్నారని భీతిలుచున్నారు.

తురముల యుద్ధనావలు.

లండను, జూను 19:—డ్రెడ్నాటులను పేరుల యుద్ధనావలు పుచ్చుకొనుటకై నావికాదళసంఘముకు తురుమ్మ

ఉద్యోగములు వచ్చిరి చెప్పుచున్నారు. సరకులను నౌపి కొనిపోవు వేదలను బుచ్చుకొను సంకల్పి ఎంజెసియువ్యోగముల నెమియు లేనియదు.

రవీయను బారిష్టరులకు క్షమించుట.

లండను జూను 20:—సెంటు పీటర్స్బర్గు—సెంటు పీటర్స్బర్గులో గన్న 25 మంది బారిష్టరులు న్యాయశాఖ వారి మామిందుమ ఒకేడు కండుములో తీగ్గాకముచేసి నారు. వీరిలో ఇద్దరికి ఎమిడి తెలుసు, ద్వికనవారికి ఆరు తెలుసు కేసు విధింపబడినది.

కేంబ్రిడ్జ్ రాంగల్లు.

లండను, జూను 19:—కంబ్రిడ్జ్ రాంగల్లులో నిరవధు శ్రీల్క 25 మంది పురుషులు లరు. వీరిలో నొక్కరు మాస్టరు ముకేశ్వరులు లరు. మిగిలిన వారందఱు కంబ్రిడ్జ్ యులు స్కూల్స్ లందు కేరగలు.

మరణైవ కూలులు.

కైప్, జూను 19:—బెల్జియం లుదున్న ఒకరయిలువే వంతెన కుల్లి ముప్పదిమంది ముఖ్యులు సానుకొనిపోయిరి. నిరహియవారిలో నిరవధు వ, వెల్లు చిలికవారి నేనుగులు యిట్లు ప్రవృత్తిసిరి.

కొమగాంగ్ ల్లయరు.

కెన్సింగ్టన్, జూను 19:—కున్సింగ్టన్ లోని హింగ్లెడ్ శివులను తిరిగి పీడికొని వచ్చునపుడు వీరు అలకచేయకుండు నుంచుటకై నల్లముదుంరి జూను గ్రామాలనుండి సహాయము పుచ్చుకొనుచున్నారు.

మెక్సికో రాయబారము.

నయాగగా జూను 19:—అట్లాంటియును ప్రతినిధి ద్రయను గారితో ముచ్చటించుటకు పోయినందున నేటికోజున జరుగవలసినసభ యాగిపోయిన కరి దక్షిణఅమెరికా రాయబారులు చెప్పుచున్నారు.

నల్లముదుసభ.

హేగ్, జూను 19:—1913 సంవత్సరపు వందంబడికను కొన్ని కేసులవా కొప్పుకొనకపోయినను, నిది యములులోనికి రావచ్చునని సభవారు తీర్మానించిరి.

గని క్రేలుట.

వాంకోవరు, జూను 19:—గన్నలోని హిల్స్ క్రేయిని ప్రేలి యర్చుటపనిచేయు 200 మంది నివాంక్రు చరిసోయిరి.

బొగ్గుగని తగులబడుట.

కీల్, జూను 19:—మిరీమాన్ బొగ్గుగనిలో రిఫ్టుబట్టి 200 మంది తప్పించుకొనిరి. మతియందమంది గదిలో నింపబడిరి.

ఇంకొక గని అగ్ని

లండను జూను 20:—మిరీమాన్ బొగ్గుగనిలో పడిపోయిన జనులందరు రిలీంపబడినారు.

గనిలో జనులు చచ్చుట

విన్ని వెక్ జూను 20:—225 మంది గనిలో చనిపోయిన వారిని చిరువారి వెంతెలన తెలియచ్చిరి.

చేకీయ తంత్రీవారలు

సార్వభౌమిక శాసనసభ.

సిడ్నీ జూను 19:—ఇండియా కేబులో వీక్రింది నిధము ప్రకటింపబడినది:—సార్వభౌమిక శాసనసభయొక్క సభయొకటి కేబెలెయరు 8 వ తేదీన ముగును.

వైట్లెను విశేషించుట.

సిడ్నీ జూను 19:—సంయుక్త భారతసంఘమువారిచే వారియలో ప్రకటింపబడు హిందూస్థానీ యనునాన పుత్రిక హిందూదేశములోనికి దిగును. కాకుండు విశేషంపడినది.

హరిజన్ ప్రభువు జన్మదినము.

సిమాపామల సభ.

సర్ హన్మంతునింగు, ఉపన్యాసము.

సిమా, జూన్ 19:—20వ తారీఖు హరిజన్ ప్రభువుని జన్మదినము. హరిజన్ గారికి తమ అభినందనలు తెలుపుటకు, హరిజన్ ప్రభువును ప్రార్థించిన ఉపయోగకరములగు సంస్కారములను పూర్తి చేయుటకుగాను, ఇంకను కొన్ని సంవత్సరములు, ఈ దేశములో నుండమని కోరుటకును సిమాపట్టణ వాసులు నేటి సాయంకాలము సభ చేసినారు. రాజా సర్ హర నాంసింగుగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. కన్నల్ రాజకుమార విక్రమసింగు, స్వర్ణ యోగింద్రసింగు, ఆనంద్ బిల్ హరినందు గార్లు, ఇంకన నేకులును సభనలంకరించిరి. స్వర్ణ యోగింద్ర సింగు అనివార్యములగు కారణములవలన సభకు రాజాల గైరి. సభాధ్యక్షులగు హరనామసింగుగారు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి:—ఈ సభకు నన్ను అధ్యక్షునిగా తేసి గౌరవించినందుకు మీకు కృతజ్ఞతావందనములు. ఈ సభ నేర్పాటుచేయుటకు కృషిచేసిన నామిత్రులు నన్నీ అధ్యక్షుడనవి స్వీకరింపుమని కోరిరి. జనసంఖ్యలో కొద్దిదైనను, గొప్పవారి నివాసముగ నున్న పట్టణముల అభిప్రాయములను తెలుపుటకు మంచి వాగ్ధాతిగలిగిన సమర్థుడు మాట్లాడిన వాగుండునను ఉద్దేశముతో అధ్యక్షుడనవి స్వీకరించుటకు వెనుకముందు లాడితిని. ఐతే నిరూపకముగా నాకు తెలియును. మీరు దయాద్రోహియములను సమర్థుకమే, నేటి సాయంకాల మీ సభాధ్యక్షత్యము వహింప పురికొల్పినది.

హరిజన్ ప్రభువుని జన్మదినోత్సవమున మనఃపూర్వక మైనట్టియు, విషయపూర్వక మైనట్టియు. అభినందనములు తెలుపుటకు, భగవంతుని దయవలన ఇట్టి జన్మదినోత్సవముల, నింకను అనేకము జరుపుకొనవలయునని కోరుటకును నేడు మనము ఇక్కడ గూడితిమి. ఎవడో యర్హుడు, బుద్ధి హీనుడు, హరిజన్ ప్రభువునకి హాని కలిగింప వలయునని యిష్టపడి 18 నెలల క్రింద వారిపై బాంబును వేయుటయు, గానివలన వారికి అపాయకరములగు దెబ్బలు తగులుటయు, అందరికి విచిత్రమే. శ్రీ వారిష్టుడు సంపూర్ణ ఆరోగ్యమును, అనుభవించుచున్నారను వార్త ఆ నేడు హిమాచల పర్యంతము గల భారతీయులకు ఆనందమును కలిగించును. ముఖ్యముగా సిమాపట్టణవాసుల ఆనందమునకు మేరలేదు. ఏల యనగా, శ్రీ వారితో సిమా పట్టణవాసులకు పరిచయ మధికము. హిందూ దేశమునందలి ఇతర పట్టణములలో కన్న సిమాలో నున్నప్పుడే వారికి ఎక్కువ కేసుముగ నుండునని కూడ చెప్పి సాహసించుచున్నారు. ప్రభువునకి మర్యాదకు మాత్రమే అభినందనముల నంపుటకు నేడు కూడలేదు. శ్రీ వారు ఇండియాలో నింకొక జన్మదినోత్సవమును కూడ జరుపుదురు. సభ ముగించుటకు పూర్వము ముఖ్యముగ తీర్మానముకట్టి సభ్యుల అంగీకారము నకు కెట్టబడును. ఆ తీర్మానము సందర్భములో కొన్ని విషయములను, ఇప్పుడు ముచ్చటపడదలచినాను. సభ్యులు దయాభూతి నాకు అనకాళి మియ్యవలయునని కోరుచున్నాను. శ్రీ వారు మాకున్నర సంవత్సరములకు వైగా హిందూదేశమును పరిపాలించుచున్నారు. ఈ కాల ములో వారు చేసిన సేవలను లెక్కింపవచ్చును. మింట్లో ప్రభువునకు అకాలమృత్యువు వాతబడినాడు. వీరు మరణమువలన మనకిందరికీ చింతకలిగినది. వీరు వైస్రాయిగనుండి దేశములో చెచ్చు నెరిగి పోవుచున్న సంక్షోభమును, రాజకీయ సంస్కారముల వలనను, శక్తిహీనులగుటవలనను, చాలవరకు అణచి నేసిరి. ఐతే చేయవలసినది ఇంకనుచాలగలదు. దేశములో చిందరవందరగ పోయినశక్తుల నన్నిటిని ఒక్క ముఖమునకుతీసికొని గావలసిన భారము హరిజన్ ప్రభువునపై బడెను. ఈ భారమును శ్రీ వారు సఖ్యభావముతో వహించిరి. హిందూదేశమునకు రాక పూర్వము ఇంగ్లండులో ఉపన్యసించుచు; “హిందూదేశములో నున్న వివిధజాతులవారికిని, మతములవారికిని, సభ్యమును నుడువచ్చు నానుతము.” అని నెలవిచ్చినారు. హిందూదేశములో హరిజన్ ప్రభువునకు అవలంబించుచున్న రాజకీయమత మేమని నన్నెవరైన ప్రశ్నించుపక్షమున వెనుకముందాడకుండ “సమైక్యత” దేవ వారిమరమని సమాధానము చెప్పెదను. ఈవిషయమును శ్రీ వారి తోటివందేయే మనము అనేక మార్లు విని యున్నాము. ఇందుకు నిదర్శనముగా ఒక్క సంగతిని చెప్పెదను. ప్రభువునకు డిప్టీ బాంబుదెబ్బవలన వాధపడుచు, మనస్సు చికాకు పడియున్న సమయములో కూడ “నాకు హిందువులయందు వెనుకటికలేనే సమర్థకముండును. ఈసమర్థకము ఎంతమాత్రము క్షీణించలేదు.

పూర్వపురాణ నీతివే ఇకముందును, అవలంబింతును” అని నెల విచ్చియున్నారు. శ్రీ వారు కేవలము వాక్కువేలే కాదు, వారు ఎంతకష్టమో, అంతచేసియే తీరినారు. నిదర్శనములకు లక్ష్యపలేదు. జాతిచక్రవర్తిగారు, సానుభూతి, సఖ్యత, లనే, రాజనీతిగా నెట్టుకొని ధిల్లీనగరములో పరికినపలుకులను వారు ప్రకటించిన ప్రకటనను గమనింపుడు. పట్టాభిషేక సమయములో హరిజన్ ప్రభువు సత్సవకృషి, మీకందరకును తెలియును. హిందూదేశములోని ఆధునికులు ముఖ్యమునీ తెలుచు శానిటేషను, విద్యను వ్యాపింప చేయుటకు దొరతనమువారు చేయు ప్రయత్నములకు సంతోషపూర్వకముగ, హరిజన్ ప్రభువునకు చేసిన ప్రోత్సాహమును తెలుచుకొనుడు. భారతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నానాకష్టముల పాలు గావించబడినప్పుడు శ్రీ వారు ప్రభావత్యము నవలంబించి పరికిన వైద్యము క్రమ లగు పలుకులు స్మరణకు తెచ్చుకొనుడు. హరిజన్ ప్రభువునకు చేసిన ప్రతికార్యము వలనను ఆయన మనకృతజ్ఞుడు పాత్రుడగుటయేగాక, మన వాంఛితములను గూడ నెంపొందించి నాడు. ఏలనగా, ఇంకను పరిష్కరింపవలసిన వ్యవహారములు చాలగలవు. కొన్నిటిని విశదపరచెదను. పట్టణ సర్వీసును గూర్చి విచారించుటకు కమిటీ ఏర్పరపడినది. ఇంకను విచారణలు జరుగుచున్నవి. ఈ కమిటీవారి రిపోర్టు ఎప్పుడు వచ్చునా అని ఆతరుతో కనిపెట్టుకొని యున్నాము. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కూడ దానిపై ఉత్తరువులు వచ్చుటకు కొంతకాలము పట్టును. భారతీయులు డిప్టీ షు ఆధినివేతములకు వలనబోవు విషయము పరిష్కరింపవలయును. ఇవి పెద్దకొండవంటి వ్యవహారము. ఇంతకన్న ముఖ్యముగ వ్యవహారము యింకొకటిలేదని నా అభిప్రాయము. ఈ వ్యవహార పరిష్కారముపై అనేకవిషయములు ఆధారపడి యున్నవి. కచ్చెన్సి కమిషనువారి రిపోర్టునుగూర్చి ఆలోచింపవలసియున్నది. ఎన్నటికి పరిష్కారముకాని, జూడిషియల్, ఎక్స్ క్యూటివు శాఖలను విభజించు విషయమును నైసలచేయవలసియున్నది. రాయల్ డివిజియన్లలో కమిటీవారి సలహాల ననుసరించి, స్థానికపరిపాలనలో కొన్ని మార్పులు కలుగజేయవలసియున్నది. ఇండియా దొరతనమువారి ఎక్స్ క్యూటివు కౌన్సిలును విస్తరించవలయు ననువిషయము ఆలోచనలో నున్నది. మనదేశములో, ఇంకను చక్కచేయవలసిన వ్యవహారములు చాలగలవు. ఈ విషయములు నానాటికి చిక్కు అగుచున్నవి. కాబట్టి ఈవైనకెప్పిన వ్యవహారము లన్నియు హరిజన్ ప్రభువు, ఈ దేశములోనుండు స్వల్పకాలములో పరిష్కరింపబడు ననుకొనుట తెలివితక్కువ. ఐతే మనమేమి చేయగలము? హరిజన్ ప్రభువునని, ఇంక కొంతకాలము, ఇండియాలో వుంచగలండుటకు విషయపూర్వకముగను మనఃపూర్వకముగను జాబ్బి సార్వభౌముని ప్రాప్తించుచున్నాము. నేను నైన చెప్పిన ముఖ్య వ్యవహారములన్నియు, అన్ని గాక పోయినను చాలభాగము పరిష్కరింపబడు వరకై నను హరిజన్ ప్రభువునని ఇండియాలో వుంచవలయునని కోరుచున్నాము. హిందూదేశమునందలి నానా ప్రదేశములనుండి విజ్ఞాపనలు పంపుకొను పక్షమున మన మొత్తముపెడ చెవిన బెట్టరని నాకు సార్వభౌము కలదు. హరిజన్ ప్రభువునని, పద్ధతులయందును, ఆయన చేయు ఘనకార్యములయందును, చేదోడు వాడొడై నిగంతము పనిచేయుచున్న హరిజన్ ప్రభువుని హరిజన్ ప్రభువునని, ఇంకను కొంతకాలము ఈ దేశములో వుండవలసిన దని కోరుచున్నాము. దీని వలన వారికి చాలనష్టము కలుగవచ్చును. కాని హిందూదేశము యొక్కయు, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము యొక్కయు కేసుము నాలోచించి స్వమును పొందుటకు సమర్థులైవుదరని నమ్ముచున్నాము. ఆర్థికంగా! హరిజన్ ప్రభువునను, వారి ధర్మపత్నియు, హిందూదేశమునందలి ఆనాలోపాలముచే ప్రేమింపబడుచున్నారనుటనిస్సందేహము. శ్రీ వారు మనకు సన్నిహితు. మనము వారిని నమ్ముకొని యున్నాము. ఇంతటితో తీర్మానమును ఉపపాదించుచున్నాను. వైస్రాయిగారిని అభినందించుచు ఒకటి, వారిని ఈ దేశములో వుంచవలసిన దానికన్న హెచ్చుకాలము వుంచమని యొకటియు, రెండు తీర్మానములు చేయబడినవి. కనికరాజా గారు డాక్టర్ అక్షసే, స్వర్ణ యోగింద్ర సింగు, జయబాలుగారి భార్య, మీరు మహమ్మదు ఖాను మొదలగువారు ప్రసంగించినారు. సభాధ్యక్షునికి వందనము లాగించినతరువాత సభ ముగిసినది. డాక్టరు క్రిష్ణగారి ఆధిపత్యముక్రింద ప్రత్యేకముగ, ఆ సమయమునకుగాను రచింపబడిన కీర్తనలు ఇండియన్ ప్యాండ్ యోగ్ పాడబడినవి.

సర్ జోగింద్రసింగు ఉపన్యాసము.
హరిజన్ ప్రభువుగారు దురద్యమించిన సంస్కరణములను కొనసాగించుటకును, దేశముయొక్క స్థితినిబట్టియు, హరిజన్ ప్రభువుగారి నీ దేశమునందు మతిరెండు సంవత్సరము లుండుట

కీసభవారు శ్రీచక్రవర్తిగారిని విషయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నారు. అని సర్ వారు జోగింద్రసింగుగారిక తీర్మానము నుపపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—
కన్నను ప్రభువుయొక్క దివ్యపరిపాలన మొక్క నూతన శక్తిమును ప్రారంభించెను. ఆయన హిందూదేశమును ప్రేమించెను. పరిపాలనమును దృఢమైనదిగను, సానుభూతి పూర్వక మైనదిగను నొనర్చుటకును, దేశముయొక్క భాగ్యమును వృద్ధి చేయుటకును, ధనమును బహు భారాశముగా ఖర్చుపెట్టెను. పాశ్చాత్య నాగరికములోడి సంబంధమువలన జనించిన నూతనాభిప్రాయముల నాయన గ్రహింపలేకపోయెను. ఇందువలన నీయన చాల ప్రమాదము గావించెను. అంతట మార్లే మింట్లో ప్రభువులు వచ్చిరి. దేశముంతయు కల్లోలస్థితియందుండెను. మన యభీప్రములను నెరవేర్చి ఎక్కువ రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లాసగుటకై వీరు నిశ్చయించిరి. వీరు నూతన సంస్కరణములను ప్రారంభించిరి. దేశపరిపాలనమునందు మనకుగల యర్హత నంగీకరించిరి. ప్రభువులకును, ప్రజలకును నెక్కువ వికమత్యము కలుగజేసిరి. ఇందువలన చాల ప్రయోజనము కలుగుననుటకు సందియములేదు. హరిజన్ ప్రభువుగారు మన దేశమునకు బహు సందిగ్ధ సమయములో విచ్చేసిరి. ఈయన శాంతిస్థాపకుడని కీర్తి యావతకే వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడ వచ్చిన తరువాత నీకీర్తిని మతింత వ్యాపింపజేసిరి. అనేకులతో స్నేహముచేసితమ నిష్కల్మషబుద్ధిని వెల్లడించిరి. ప్రజలు తమయెడ భక్తిపూర్వకముగా ప్రవర్తించువిధమున వర్తించిరి. హిందూదేశముపై వీరికి గల గాఢానురాగమును బుజువు పజచిరి. ఈయన బాంబు తగిలి యెంతయు వాధపడుచుండినసమయమున సహితము ఆయన తన మార్గమునుండి మఱువలేదు. ఆయన యనరాగము చెదరలేదు. ఆ దుఃఖకరముగ రోజున వీరు వ్రాసిపంపిన యుపన్యాసమును సగ్గై పట్టువుడుగారు ధిల్లీలో చదివెయ్యన్నారు. దాని వలన ప్రజలకు సార్వభౌమును ఆతయు పుట్టినది. ఈయన మఃలానివాడనియే సమర్థకము కలుగుచున్నది. ఎప్పుట నేమియాడద సంభవించినను నీయన మనపక్షమున నిలవబడి పోరాడవైర్యశాలి. డిప్టీ జాఫ్రికా భారతీయుల కష్టములను నివారించుటకై యాయన నిరపమాన మగు సార్వభౌముతో పోరాడి, తుదకు జయమును పొందినారు. హిందూదేశమును మనకు లాభము కొఱకే నిరుపమానముగ సార్వభౌము తోడను, ఉన్నతముగ నాయము తోడను ఘనముగ నుద్దేశముతోడను, అమోఘముగ న్యాయబుద్ధి తోడను పాలించి మన భక్తిని, అనురాగమునుగలపడిసిరి. హిందూదేశమునకు సందిగ్ధస్థితియందే యున్నది. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యోచ్ఛ ప్రబలి శ్రాత్రియాశలన జనింప జేయుచున్నది. రాజకీయాందోళనమునకు నూతన జన సత్తము లాసగినది. హరిజన్ ప్రభువుగారు ప్రారంభించిన పనిని పూర్తిచేయుట కింకను రెండు సంవత్సరములు కావలసి యున్నది.
ప్రభువులకును ప్రజలకును అన్యోన్యమైత్రి గొల్పుటకై హరిజన్ ప్రభువుగారు విశేషముగా పనిచేసియున్నారు. ఉద్యోగస్థులును, ప్రజలునుగలసి పనిచేయుటకై నూతనాదర్శములు గల్పించినారు. వీరు చాల ప్రధానమైన బ్రిటీష్ సివిల్ సర్వీసు శాఖకు సంబంధించి యుండటచే నుద్యోగస్థుల యభిప్రాయములతో సానుభూతి గలిగి యుండగలరు. ప్రాచీనములలో విశేషసంబంధము గలిగి యుండినవారగుటచే మన ఆతయులను, అభిప్రాయములను భాగుగ గ్రహింపగలరు. ప్రస్తుతము హరిజన్ ప్రభువుగారి విచారణయందున్న వ్యవహారముల గూర్చి నేను ముచ్చటించ దలచుకొనలేదు, వీని విషయమైన సభాధ్యక్షు లిదివఱకే చెప్పియున్నారు. ఆంగ్ల గాజ్యముయొక్క బలమునందును, శాశ్వత స్థితియందును మన దేశపు భాగ్యములయందు నాధారపడి యున్నది. ప్రజలయందు నశించిపోవుచుండిన విశ్వాసమును హరిజన్ ప్రభువుగారు తిరిగి స్థిరముగా నాటి రాజ్యమును మతింత బలపఱచినారు. ఇది చాల మహత్కార్యము. హిందూదేశమునందలి ఆంగ్లరాజ్యము అనగా, ప్రాచ్యపాశ్చాత్య దేశముల వరస్పర సంబంధ మైయున్నది. ఉభయదేశముల సహాయమును, సానుభూతియు రాజ్యము శాశ్వతముగా నుండుటకై కావలయును. ఉభయ దేశములవాగును అనేక త్యాగములు చేయవలసియున్నవి. అనేక అభిప్రాయములను మార్పుకొన వలసియున్నది. ఒకరికషము లొకరు తెలిసికొని నివారింప వలసియున్నది. హిందూదేశము నందలి నూతనోద్యమము అనేక విధముల అభివృద్ధియై దేశమునకు చేయగల ఉపకారము హరిజన్ ప్రభువుగారికి బాగుగ తెలియును.
హరిజన్ ప్రభువుగారిచ్చట రెండు సంవత్సరము లుండుట వారికి చాలనష్టమైనపని యనుటకు సంశయములేదు. కానిఅందు వలన నీదేశమునకును రాజ్యమునకును గలుగు మహోపకారము లనుబట్టి యాప్రాధాన్యచేయుచున్నాము. మనసార్వభౌమునికి హిందూదేశముపై గల అనురాగము మనమెల్లము నెరిగియే యున్నాము. వారు మనయభీప్రమును నెరవేర్చెదరను విశ్వాసముతో నున్నాము.

రాజప్రతినిధి జన్మదినము.

సింహ జూను 19:—రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది. రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది.

రాజప్రతినిధి జన్మదినము.

రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది. రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది.

సిక్కుల సభలు.

సిక్కులు, అనేక ప్రదేశములలో సభలుచేసి, కడదా దేశములోని భారతీయులకు సౌకర్యములలో నేర్పరచుటకు దనియు, ప్రస్తుతము కమాండోమారులలో నున్న భారతీయుల కష్టనిష్ఠకములను తీర్చుటకై దనియు, తీర్మానించి, కడదా ముఖ్యమంత్రికి తంతిద్వారా పంపినారు.

బందిపోటు దొంగలగుంపు.

రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది. రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది.

హిందూస్థాన్ బ్యాంకు.

రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది. రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది.

తిలకును నిర్మించినవారిపేర్లు వ్రాసికొనుట.

రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది. రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది.

మక్కా యాత్ర.

రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది. రాజప్రతినిధి జన్మదినమున అభిషేకమును జరిపినది.

కెర్రయవారులోని కృషివలులు.

బొంబాయి జూను 19:—హిందూదేశములోని కృషివారులు, యేలవారుల సంఘము వ్యవస్థాపక కమిటీయందు, పరిశ్రమలకును, కృషివారులకును తగినంతనుండి ప్రాజీలు దొరకజేయుచున్నందున, నిష్పక్ష కెర్రయవారు నందలి నోనుకెనెరు సంఘము ప్రతినిధి కృషివారుల నిదర్శనముగ నున్న పరుపబడినది. వీరికి యెక్కువ ప్రాజీల దొరకజేయుచున్నది. వీరు సామాన్యపురజీవనము చేసి కాలము గడుపుచున్నారు.

పరిష్కారదేశపు రాజధాని.

బొంబాయి జూను 19:—హిందూదేశములోని పరిష్కార సంఘమువారు మిగిరికి మందుజరుగజేయు పట్టాభిషేకమును యమున కొనావయొకటి గమనించు కలసికదని సలహాచెప్పించు బొంబాయిసమాచార పత్రికలో శాశ్వత ప్రధానపట్టాభిషేకము ప్రతిపాదించినది. పరిష్కారదేశపు రాజధానిని టెహరాను పట్టణమునుండి హామిరియను వంతెనవారాదుల పురాతన రాజధానియగు నెర్నీ - పోలీసుకు మార్చిన కాగుండునని విశ్వాసంతో నాచిందుటకై కోరబడినది. టెహరాను డెక్కదేశ భాగము రహస్యవారి ప్రాముఖ్యము క్రిందనున్నది చెప్పించుచున్నారు. పరిష్కారదేశపు రాజధాని తమచేతిక్రింద వెలవలదునున్నదియు రహస్య సమయమునచ్చివచ్చు డెక్కల లోకమునకు చాటుచున్నది. టెహరానుకు కొన్ని మయిల్లలో నుండిన కాజ్మీరుకు రహస్యవైసికలను పంపి యాసంగతిని యధాగము చేసెనని ఇటీవలజరిగినసంగతులు తెలియజేయుచున్నవి.

ప్రత్తిపండించు మాదిరిత్రేతము.

బొంబాయి జూను 19:—పంజాబులోని అంతర్జాతీయ పత్రికసంఘమువారు ప్రాజీపంపించిన ప్రత్తిపండించు గొప్పమాదిరి త్రేతలు లోయరువారి దూతకాలము కాలనీలోనుండును. 9 లక్షల రూపాయల మూలధనముతోనిది నెలకొల్పబడును. వీరు మామూలుగ చెల్లించవలసిన నీటితీర్మాన, భూమిపన్ను మున్నగు నవి చెల్లించెదరు. ఈకంపెనీవారి కృషిసాధకాభివృద్ధి ఖర్చుపడ గామినిగిన వితులు, త్రేతములలో యవసరములేని ప్రత్తినికొనుటకు హక్కున్నది. విరివిగ ప్రాజీలు దొరకజేయించి కంపెనీ వారు యేర్పాటుచేసి, ప్రత్తిని చక్కజేయు యంత్రాలయమును, ప్రత్తినికొను ఏర్పాటు నెలకొల్పబడును. వీరికంబంధించి కృషిసాధకము జరుగు భాగములయు నిపుండుడు అంగ్లేయుల క్రిందనుండును పంజాబులో నుండిన సగపాట పద్ధతివారు కృషిసాధకము చేయబడును. రయతు కంపెనీకి బుణపవని యెడల తనపంట యొక్క భాగములను విక్రయించుకొన వచ్చును. హిందూదేశమునకు ఆక్రమముగ భరణిపణ పద్ధతి యవలంబింప బడదు.

ప్రత్తిపంట.

కెర్రయ జూను 19:—హైదరాబాదులోని పోలీసు సింధు గెజెట్టు ప్రతికరు వ్రాయుచున్నాడు:—బొంబాయిలో దూదిజేళ్లు తగులబడుటకలన ఇక్కడ ప్రత్తిధర చాల పెరిగిపోయినది. వాడము నిజముల క్రిందట ముగ్గురు 9 రూపాయల కమ్మిప్రత్తి ప్రస్తుతము రూ 24-40 లకు అమ్ముచున్నది. ఇందువలనను సింగపడి త్వరలో వరదవచ్చి మంచిసాగుబడి జరుగునని యుండుట చేతను విచారములు తమతమ ప్రత్తిపంటలను వృద్ధిచేయుటకు ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నది.

ప్రాజీల మతవివాదము.

రంగూ జూను 19:—సంజీవ ద్రమావప్రతిక రంగూకులును, ప్రచురకలను నగు గంధిగారికిని, ఎస్. కవుశ్రిగారికిని జరుగుచుండిన కేసు తిరిగి ప్రాసంధ్యయినవివాదము నున్నది. సజ్జికమని కృష్ణబడి వ్యాసములవిషయమై కంపెనీయగారు ఫిర్యాదిని యింకను విచారించుచున్నారు. కండక్టర్వ్యాసము మరింతమాణిగి చున్నదని వీరు చెప్పిరి. ఏప్రిల్లో జరిగిన అంజుమాన సభకునుకొని ప్రత్యేకపురంగుల విషయమై తమవారి సాక్షి విచారించబడెను. ఈవిషయమై ఏప్రిల్ 4 వ తేది సంసదసభాలో కొన్ని సంగతులు వ్రాయబడినది. ప్రస్తుతపురంగుల సంబంధించిన మరియొక వ్యాస విషయప్రతికలోనే మే 2 వ తేదిని ప్రకటింపబడెను.

వ్యాధ్యాధికారి—ఈజిప్టును సుసంకల్పముగనున్నదా! అది అసలు నేరమును అతిశయింపజేసినదిని తెలియని గారుచెప్పి లేకుని ద్వేషమునని ప్రవచించిరి. తమవారి వ్యాధిమును నిదివి నిధిని యేర్పాటుచేయుటకై సంపాదకవలసినదని కోరబట్టుచున్నది. కే సింగవరకు జరిగినవిషయాలయ 10, 11 వ తేదిలకు వాయిదాజేయబడెను.

నైసురాయి రంగూను పర్యటనము.

రంగూను జూను 19:—ఈజిప్టు నోటీసు ప్రకటింపబడినది:—రాజప్రతినిధిగారు, హార్డింజీ ప్రభుత్వమేతముగ కలెబరు మాసాంతమునకు రంగూను దర్శించును. వివిధసంస్థలవారి యక్రమలను తెలిసికొనుటకై వీరు మాడుగునములు రంగూనులో నుండునప్పుడు. వీరి పర్యటనసందర్భములో జూన్ 1 మందిరములో గచ్చిలములోనె యొక మహాసభ జరుపుటకు ఆలోచింపబడినది. కాని సభ జరుగుటకును, సభలో నొకవంతుజేవలసిన తీర్మానములను తయారుచేయుటకును ముందు యధవారము సాయంకాల మయిదుగంటలకు వివిధసంస్థల సభ్యులందరు జూన్ 1 మందిరమున సమావేశమగుట కాలోచింపబడినది.

కాలమానము.

సింహ జూను 20:—హరము, బిరిస్సా, హిందూదేశము యొక్క వాయవ్యభాగములందు వర్షముతగ్గి వ్యవసాయము కొనసాగించు వృద్ధియయ్యెను. లోయరువారి, వ్యవసాయము యొక్క తూర్పుభాగములు సాగుకముగ అప్పుడు బర్మా, బిరిస్సా, పంజాబు యొక్క ఉత్తర భాగము భాగములు మధ్య ఇండియా, సంయుక్తరాష్ట్రములు, బొంబాయి, దక్కను, హైదరాబాదులలో వర్షము కలిగినది. బంగాళము, బీహారు, సంయుక్త రాష్ట్రములోని కొంతలలో, గుజరాతు, నైనురు, చెన్నపురి తీరముయొక్క ఆస్తియభాగములందు కొన్ని జరులు పడినవి.

నూతన—పంజాబులో వర్షము పశ్చిమముగ వ్యాపించును.

తిలకు గారు.

బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికా ప్రతినిధిలో సంభాషించుట.

బాలగంగాధర తిలకుగారు ఇచ్చిన ముఖ్యవార్తము నాటి యధికారమునందు మద్రాసునుండి వచ్చు సమాచారము మీదగచ్చి పూనాలో ప్రకటించిరి. తమ దేశభావనావ్యక్తికయగు కేసరిలో రాజప్రతినిధి భాగములగు వ్రాతలవ్రాసినందుకుగాను, వీరికి 1908 సంవత్సరము జూలయి నెల 10 నుంచి టైమ్స్ పేపర్ 25 వ తేది వరకు గారు ఆరునెలల వరకు కలెబరును విధించియుండినను సంతతి ఉపలభింపకము నుండునని యుండును.

మాండలేనుండి బయలుదేరుట. మొట్టమొదట వీరిని అహ్మదాబాదు విజనాలలో నుంచియుండిరి. కాని కొద్దికాలములోనే వీరిని మాండలేకు నది కొర్రావోయిరి. వీరి కేంద్రకాలమునందు యొక ప్రకటనను కొట్టలో గడికిరి.

హిందూలులో వీరివిచారణ జరుగుచుండిన దురదృష్టములును, వీరిని పట్టుకొనుటకలన జరుల కాక్రమము కలుగుటచే వారు కొమ్మిచేతు నుద్వేషపడెనపుడు, ఆసంఘముననివారిండుటకు ఆవాసమందును వాటినివారికి పంపిరియుండును. ఇంతింతకై సప్రజ్ఞినిములలో జరిగిన సందర్భములను వివరించుచు యవనసరము.

రాండలే కోటలో వీరు కేంద్రకా ప్రకటించిన విషయాల బొంబాయి దొరకనమువారు వీరి కేసు కేంద్రకానుండి విడిపైడు మార్చివేసిరి.

వీరిని యామాసము 8 తేదిని మాండలే కోటనుండి విడుదలచేసిరి. వీరచ్చించుండి బయలుదేరి, మరునాటియుండును నునకు రంగూనుకు వచ్చిచేరిరి.

బొంబాయి విచారణశాఖకు సంబంధించిన ప్రాజీలు విద్యార్థి కమిషనుగారు మాండలే వెంటట వచ్చియుండిరి. రాజా సోమకు సంబంధించిన ఇకొక్కెక్కు రింగు. ఇకొక్కెక్కు సాక్షి ఏడు, సాక్షిలు శోక్కుగారును మరికొందరు కేసు కేంద్రకబయలును వచ్చి వీరిని రంగూనులో కలసికొనిరి. ఈసోమనాగు వీరిని యొక గాయలో ఇండియాన్ మెరిసు నామ వాడ హిందూస్థానిని ముగ్గురును తమకొని వచ్చిరి. రంగూనునకు ముగ్గురుకు సహాధికారిణము నునకు ఎరిగిరి కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి. కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి. కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి. కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి.

కే. సి. వి. గారు వీరిని లలసి కొనిరి. కే. సి. వి. గారు వచ్చియాదవించెనని. అట్టి కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి. కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి. కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి. కేంద్రకానుండి వీరిని తొలగించిరి.

కాని మనునాటియుదయము కాగానే, వీరు తిరిగివచ్చి
“నూతన యతీంద్రమున” పూనావట్టములయందు వ్యాపించి
వీరిని జూరవలెనను నుద్దేశముతో జూరందరును వీరి యింటికి
వచ్చు వీధులలో గుంపులుగుంపులుగ గూడియుండిరి. కాని సా
ముం కాలము 5 గంటలగువరకును తిలకు గారు ఇంటిలోపలనే
యుండిరి. ఆస్పత్రికి దర్శన మిచ్చెదమని వీరు తెలియజేసి
యుండిరి. 5 గంటలకు చాల ముందునే వీరియింటికి ముం
దును నివాసమున్న కాశీపురములలో జనులు దట్టముగ గుంపులు
కూడి యుండిరి. అంతట వీరు మేడమెట్లు దిగి వచ్చుచుండగా
జనులునుండి, కనకాదేవి స్వయంవేయుచు, “మహారాజును
తిలకుగారికి నయమగుగాక” యని వెచ్చ కేకలువేయుచు
వీరి సభ్యులొందిరి. ఉత్సాహభరితై యంతకుంతకు సభ్యులు,
లగుచున్న యాగుంపులలో గుండ కెల్లో కప్పుముతో వారిచేసి
కొని, తిమ్మ ప్రత్యేకముగ నేర్పరుపబడిన యొక వేదిక
మీదకొనిపోయి చేరిరి. అక్కడ వీరు లా సి పట్టు వేసి
కొని కూర్చుండినతోడనే జనులు వీరికి ననుసక్తులొందిరి. వీరి
సాదములను స్పృశించి ననుస్కారమును మాత్రమువేయుటకై
గుంపులలోని జనులొకరి నొకరు క్రోసికొనుచు వచ్చుచుండు
నప్పుడు వీరి కదలయనెచ్చెయు గలుగుచుండుట యాశ్చర్యము.

క్రాంతికీర్తన ప్రవీణినిబ్రసంగించుట.

ఈ ప్రత్యేక ప్రవీణి యప్పుడవటనేయుండి, సుమారు ఆర
గంటలవరకు వేచియుండెను. తిలకు గారికి దర్శనమిచ్చి,
ఈ ప్రవీణి యంతోకప్పుముతో వారియొద్దకు పోయి చేరెను.
ఇంతలోయి వారిని సమీక్షించుననే, తిలకుగారు మృద
యభావముగ వీరిని దమమాన్యులతో నొసగి, సంతోషముచేసి
మగు నీయునా వ్రుతో వీరిని తమయొద్దకు వచ్చి తమతోగూడ
గూర్చుండ నియోగించిరి. వీరి ప్రవీణిని బ్రసంగించు వారం
భించినపుడు ఓపిక గలిగి యుట్టానముతోడ మన్నుట్టుగనే కను
పడిరి; కాని ప్రాథమికము లనేకులు వీరికి దమ వందనము
లర్పించు వారునులే వచ్చుచుండుటచేతను, వారిచే గలిగిన
చప్పడవలనను, తిలకుగారి మాటలను గొన్నింటిని మాత్రమే
యా ప్రవీణి వ్రాసికొనుటకు సాధ్యపడెను. తిలకుగారు
తమకు వడిగిన ప్రశ్నములన్నిటికిని సంతోషముతోనే ప్రత్యు
త్తర మిచ్చిరి. అందులో మొదటి ప్రశ్నము, వీరు మాండలే
కొట్టలో వైదిగానున్న దినములలో వీరి నెట్లాదరించిరను విష
యమును గురించినదై యుండెను.

దయతోడనే యాదరించిరి.

తిలకుగారిని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి “అధికారులు
వచ్చుచుండగానే నాదరింతురని నేనెన్నడు ననుకొనలేదు.
నేను విద్యార్థి నను మాత్ర మనుభవించుచు, నాకాలమును చదు
వుటయందును వ్రాయుటయందుననే గడపుచుంటిని. నాకుటుం
బమువారితో దప్పు, మరియెవ్వరితోడను ఉత్తర ప్రత్యుత్తర
ములను పరస్పరమునకు నెలపులేకుండెను. నాయుత్తరము
లను రవానా చేయుటకునుండు కాపలావారు పరశీలనమును
మాత్రము చేయుచుండెడివారు.” చెంతలోనుండిన కాలములలో
వీరికి శక్తిరాగోగ్యము కలిగియుండెనాయని విచారించగా, ఆ
కాలములయందు నామ స్వస్థులై యుంటిమనియు, సంకల్పము
క్రిందట మాత్రము కేమట మదమాత్ర వ్యాధి సంభవించి
యుండెననియు, మిగుల బాగవతితో తమకు చికిత్స జరిగిర
నియు, కమ్మగు వీరువలచే యుటకు కొంచెము ముందుగనే
వ్యాధి సంభవించెననియు, చెప్పిరి.

“ఇకముందు మీరేమి చేయదలచుచున్నారు, పూర్వము
వలె రాజకీయములందే పని చేయుచురా, లేక యి క
మొదట ని కృత్తి మార్గము నప్రవేశించురా? ”
యని ప్రత్యేక ప్రశ్నించెను. “ఏమిచేయుటకు నేనెఱిగను నిశ్చ
యించుకొనలేక, నాదీనియతో సంబంధించిన సంబంధములగు
వరకును, నేను వేచియుండవలసి యున్నది” అని వీరు ప్రత్యు
త్తరమిచ్చిరి. ప్రవీణినిబ్రసంగించు వారియొద్ద నెలపులేకొని వెడలి
పోయెను; కాని గుంపులలో వారింకను, ముందుకు వచ్చుచు,
“కలె వారి ననుసక్తులొంది పోవుచుండిరి.

వృత్తాంతములు.

గుర్జరమువారు శ్రీయుత దివా మెర్వాంజీ
-తనికి నేత పరిశ్రమానిక విద్యను నేర్పు
చు విద్యార్థి కృతినెచ్చి యున్నారు.
-లోని భూస్వాముల ఫలము
ఎకనామిక్ యూనియను
కున్నారు.
-కి తరువాత ఇప్పుడు
చేరిన చే బోలు, పాత

రెడ్డిపాళెము, వడ్డమూడియును గ్రామములు గుంటూరు సబ్ డి
విజ్జిప్రభుత్వ చేరగలవు. అట్లే ఇప్పుడు మంగళగిరి సబ్ డివిజ్జిప్రభుత్వ
చేరిన జొన్నలగడ్డ, లాము, పోన్నేకట్ల, ఉప్పలపాడు గ్రామ
ములు గుంటూరు సబ్ డివిజ్జిప్రభుత్వ చేరగలవు.

దక్షిణ కన్నడము జిల్లాబోర్డువారు లోకల్ ఫండు
రోడ్లలపైని రహదారిని గుఱించి కొన్ని నిబంధనలు చేయుచు
నంతలో రోడ్లలమీద బండ్లు బరువు నెక్కించు కొనుటకును
దించుటకును దప్పు నిలువరాదనియు రోడ్లలమీద రాళ్లు,
కంకర, మన్న మున్నగు కట్టడపు సామానుల నుంచరా
దనియు మొదలగు వానిని చేర్చిరి. ప్రభుత్వము వారిట్టి నిబంధ
నలు గ్రామసమితిలో ననానూలమును కలిగించుననియు లేని
పోని తగాదాలకు కారణములగుననియు వీరిని రద్దుపజచిరి.

మన రాజధానిలో ప్రభుత్వమువారి దివానీశాఖయందు
నేనకులుగానుండి రు 20 కు లోబడిన జీతము కొనుచుండు
వారికి భోజనసామగ్రి ప్రయమునునందుచే నిచ్చు అలసన్న
జాకీ మాసమునకు మంజూరై నది. గంనాము, గోదావరి, కృష్ణ,
మదరాసు, దక్షిణార్కాడు, తింగావూరు, మలచాన, దక్షిణ
కన్నడము, నీలగిరిజిల్లాలలో రు 16 లకు నైబడి 30 కి లోబడిన
ఉద్యోగిలకు రు 8 లును 16 కు లోబడినవారికి 1-8-0 యను
నియమపబడినది. తక్కిన జిల్లాలలో నై తరగతులవారికి వరు
సగా రు 2-0-0, రు 1-0-0. తిరువల్వేలీలోని మత్యూళ్ళపు
పోలీసువారికి మాత్రము రు 3-0-0 లు, రు 1 8-0. 5 యాపా
యలకు లోబడిన నాకరులకు నైన పేర్కొనిన జిల్లాలలో
రు 6-8-0 యను. తక్కిన జిల్లాలలో రు 6-0-0 ను ఇయ్యబడును.

ఇండియా గవర్నరుజనరలుగారు పదకొట్టరాపాయిల
యప్పుకావలెనని ప్రకటించియున్నారు. అందునై రు 190 ల
తక్కిన నోట్లు ప్రకటించి యియ్యదలచినారు. అప్పు నియ్య
సెంచుకొనవారు కలకత్తాలోని కంప్ట్రోలరు జనరలుగారికి ఈ
సంవత్సరము జూలై నెల మూడవతేది మధ్యాహ్నములలోగా
తెండరులు పంపుకొనవలెను. పంపునప్పుడు తామియ్యదలచిన
తక్కువరేటు (అనగా నూటికి 99-15-0 లే 100-1-0 ఈ
విధమున లేదను) లిఖించి పదలతులకు లోబడిన తెండరులకు
ఏబదియవంతును అంతయైనను అంతకు నైబడియైనను నుండు
తెండరులకు నూరవంతును డెపాజిటుగా అనగా ధరావతుగా
పంపవలెను. పదివేలకు తక్కువకాని తెండరులయినచో
మద్రాసు బాంధాయిల అకౌంటంటు జనరలులు నియమిత
దివ్యువరకు తీసికొనగలరు. తెండరులేటు వ్రాయునప్పుడు
అకౌంటు విభాగము వ్రాయరాదు. ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించు
తక్కువరేటుకు తక్కువయగు తెండరులు తీసికొనబడవు.
ఆమోదింపబడిన తెండరులపైకేమము నెనుక నీయబడును.
తెండరు సొప్పకొనినదిద్రవ్యము నీయకున్న డిపాజిటు
ప్రభుత్వమువారిదే యగును. ఈ యప్పునై వడ్డీ నూటికి 3 1/2
వంతున నీయబడును. 1900-01 లో ప్రచురమయిన యప్పున
కగు నిబంధలన్నియు నీ యప్పునకు ప్రవర్తించుచున్నవి. ఈ
నోట్లను ఆసియా నొక్కవిధమనియే యెన్నబడగలవు.

ప్రపంచమంతటిలో సొగసైనపొట్టాఫీసు.

న్యూయార్కు పట్టణములో నీనడమనేరు 1,80,00,000
లు వ్యయముచేసి యొక పొట్టాఫీసును నిర్మించిరి. ఇది ప్రపంచ
మంతటిలో సొగసయిన దనియు అన్ని విధములగు సేర్పాటులు
గలదనియు చెప్పుబడుచున్నది. నిజముగ దీనికి సమానము
మఱియొకటిలేదు. ఈ భవనమున కెదుట 20 గొప్ప స్తంభములు
గల మంటపము గలదు. ఈ స్తంభములు 5 అడుగుల మంద
మును 25 అడుగుల యెత్తును. గలిగి మనోహరముగు గులాబి
నలుపు మిశ్రపు రంగుగలరాతితో కట్టి బడినది. ఎండవాన,
మంచు మున్నగునీ వీ స్తంభముల నేమియు మాపజాలవు.
ఈ భవన నిర్మాణమునకు 1,65,000 ఘనపుటడుగలరాయియు
18,000 టన్నుల ఇనుమును, 70,00,000 ఇటుకలును 2 లక్షల
చదరపుటడుగుల అగ్గమును, యుపయోగ పరపబడినది.
ఇందున ముఖ్యమగుచిత్రము దీనికి పునాదిలేదు. అనుగున కంక
రతో బిగించబడిన 12 అడుగుల యెత్తును 4 అడుగుల కడ
ల్లముగలిగిన ఇనుపమాలములవిభాగ స్తంభము లమర్చబడి కట్ట
బడినది. ఈ భవనమున కెటులాంచినను గవాక్షములతో నిండి
యుంటున్న అనగరములోకల్ల తేలికయైన కట్టడమట. సింహ
ద్వారమునకు వెనుకను 208 అడుగుల పొడవును 160 అడు
గుల వెడలపును గల నెడ్డపాలు 1 గలదు. ఈ హాలునడుమ
నొక స్తంభముననుసరలేదట. ఇదియే ఆ దేశములో కల్లనెడ్డపాలుట.
అనేక సంవత్సరములుగ గవర్న మెంటువారి క్రడచే నిర్మింప
చేయబడెను.

శికింద్రాబాదు వార్తలు.

కాలమాన నితి.

శికింద్రాబాదు జూను 18:— ఇక్కడ పది పండ్లెండు
రోజులనుండి మృగశరా ప్రవేశము అయి కాకమునుపే, ఎం
డలుత్తి, కించివ్వము కురిసి, కాలము చల్లబడినది. వానలు
విశేషముగా కురియక పోయినను, ఆకాశము ప్రాచుకముగా
మేఘములతో నిండి, ప్రాత స్నాయంసమయముల యందు
శీతల మాయతంబులు సుఖదములై వీచు చున్నయవి. రెండు
మూడు సంవత్సరములుగ నీ ప్రాంతముల వర్షములేమిండేసి,
అప్పుడప్పుడు కొకొయిలలో నీటి సమృద్ధి తగ్గి యద్దడి గల్గు
చుండెను. ఈ వత్సరమైన మేఘుడీ ప్రాంతములకు పర్యాప్త
వృధానముం జేయుచు గాత.

పాఠశాల

నిన్నటిదిన మిక్కిలి యున్నతపాఠశాలయగు మహా
బాబుకాలేజి వేసవి సెలవులయనంతరము తెఱవబడినది. ఈసం
వత్సరపు స్కూలు ఫైనల్ పరీక్షాఫలితములు మిక్కిలి నిరుత్సా
హకరములు గానున్నట్లు తెలియవచ్చెడిని. ఈసంవత్సరపు బి. ఎ
పరీక్షలో నీ కాలేజిలో సుపాధ్యాయులుగనున్న మహారామయ్య
గారి కుమారుడు భాస్కరరావు అనువిద్యార్థి ప్రథమతరగతిలో
ను తీర్పుపగుట మిక్కిలి క్లామాపాత్రము. ఇంగ్లీషులోను, గణి
తములోను రెండింటును ప్రథమతరగతిలో కృతార్థుడయినాడు.
అందు రెండవశాఖలో ప్రెసిడెంట్ కెల్ల ప్రథమతరగతిలో కడతేరి
నది యావిద్యార్థిగాక మరియొక్కరే అనియు తెలియవచ్చెడిని.

కంటన్మెంటు-కోర్టు.

చిర కాలమునుండి కంటన్మెంటువారి యధికారములో
నుండిన శికింద్రాబాదులో విశేషభాగము కొలదికాలములో
సివిల్ అధికారులులోనికి వచ్చి, మునిసిపల్ సంఘముచే పరి
పాలింపబడ నున్నది. ఇందు కనుగుణముగా మద్రాసు రాజ
ధానినుండి వాచిలాల శివాపధానులు గారు యిక్కడి న్యాయ
స్థానమునకు మార్చబడినారు. నిన్నటి దినమే వీరు చార్జి
పుచ్చుకొనిరి. వీరొంద్రులగుటచేత నీరి యాగమన మిచ్చటి
యాంద్రుల సంతోష గౌరవంబులకు కారణమయినది

జూ బు లు.

I

గుంటూరు అడిషనల్ కోర్టు.

అయ్యో,

ఈకోర్టు జూన్ 8 వ తారీఖున గుంటూరునందు తెరువ
బడెనది. మధుర జిల్లాకోర్టులో హెడ్డుగుమాస్తాగా వున్న
పి. శి. త్యాగరాజయ్యగారు మాయూరి అడిషనల్ ముసన
బుగా నియమింపబడిరి. వీరు మంచివాడనైన కనుపడుచున్నా
రు. ముండెలులుండునో నెలియదు. పాపము! వీరికి తెనుగు
భాష ఏమాత్రమువచ్చినట్లుగనవడదు. స్వయంబులనును ప్రతి
వాదిస్టేట్ మంటులను కోర్టుగుమాస్తాలు తర్జుమాచేయలేక వచ్చి
పోవుచున్నారు. వారికుండు విధాయ. కృత్యములను నెరవేర్చు
కొనుచు వైగా ప్రొద్దేవక్ పని నిర్వహించుట చావేకదా
అయిననుంగాక సాక్షి ఇచ్చిర వాగ్మూలములను గూడ తర్జు
మా చేయించుటకు కొంతమంది స్టేడ్స్ మన్ ప్రేమరు కోరియుం
డిరి. ఎంత కష్టమైనపని! ఎంత కాలయాపనము! ఆంధ్ర
మహాజన సభా వేదికలనుండియు, వాస్తవ పత్రిక ల
నుండియు ఆంధ్రులకు నుద్యోగపథముల యుండు తెగి
నంత ప్రోత్సాహము లేదనియు వారిలో అర్హులైన వారికి
దొగతనమువారు తమ పదవుల నియ్యకలననదనియు ఎన్ని
పర్యాయములు ఉద్ఘోషింపబడినది. తెలుగు ఏమియు రాని
వాని తెలుగుదేశములో ఉద్యోగిగ నియమించుట యా దేశము
నందు అర్హులైనవారు లేరనియా! బి. ఎల్. పరీక్ష ప్యాపై వ
వారు నెందరో నోట్లు తెరచుకొని కనిపెట్టుకొని యుండగా వీరి
లేల నియ్యదు? హైకోర్టువారు ఆంధ్రేశ్వరులను నియమించినచో
భాషాపరిజ్ఞానము గలవారినే యీ ప్రాంతములకు బంకియుం
డిన బాగుండును. ఆంధ్రభాష రానివారిని ముసనకోర్టుగా పంపి
నప్పుడు ఒక ట్రాంసులేటరునుకూడ ఆయా కోర్టులయందు నియ
మించిన బాగుండును. లేనియెడలవచ్చగా కాలయాపనముగుచు
గాక పార్టీలకున్న ఇంకితంబును చాల నా (లుగును.

గుంటూరు వాసి.

Gentlemen.—I am much obliged to you for the honour you have conferred on me by asking me to preside at this meeting. When my friends to whose vigorous and untiring efforts to-day's meeting is due asked me to preside I had some hesitation, for I felt that an abler and more eloquent voice than mine was required to give expression to the views of those who, though numerically small, are citizens of no mean city. But I know, gentlemen, how indulgent you are, and because I can confidently rely on your indulgence I am here this afternoon. We have met to offer our hearty and respectful congratulations to His Excellency Lord Hardinge on the auspicious occasion of his birthday and to wish him many happy returns of to-day. All India rejoices to know that His Excellency has completely recovered from the effects of the wicked and senseless attempt on his life eighteen months ago, but nowhere is that joy more keenly felt than in Simla, in no other town in India is His Excellency personally better known, and I venture to add in sifer surroundings, than in the summer capital of this country. But to-day I do not wish to offer on your behalf merely conventional congratulations. This is the last but one birthday which, in the ordinary course of events, His Excellency will spend in India, and in view of the important resolution which will be put to you at the close of the meeting, I must crave your indulgence for a few more minutes. His Excellency has been at the head of the Indian administration for more than three and half years, and we are now in a fair position to gauge what has been accomplished in this period. Lord Minto, whose untimely death we deeply deplore, had by his measures of reform, his courage and personal charm, succeeded in allaying the acute discontent; but much was left to be done. The work of consolidation remained, and it was to this task that Lord Hardinge set himself in a characteristic spirit of conciliation. In a memorable speech delivered before His Excellency arrived in India, he stated that his Indian policy would be to conciliate all races, classes and creeds. If I was asked what was the watchword of Lord Hardinge's administration, the key note of his policy, I would unhesitatingly say conciliation. We have heard of it and over again from him. As an instance permitted to cite the memorable spr

time of physical suffering and men
he declared to the world his co-operation
in the people
he had set himself to pursue. But His Excellency
not confined himself to words. He has shown himself
conciliatory in act. Instances will readily occur to
you. Take, for example, the magnificent success of the
King-Emperor's policy of sympathy and conciliation and
the memorable pronouncement at Delhi. You all know
the prominent part which His Excellency took on that
occasion. Consider too his active and enthusiastic support
of education and sanitation, the two subjects, the
extension and improvement of which must always appeal
to modern India. Take, finally, His Excellency's
courageous attitude on the question of the treatment of
Indians in South Africa, when he placed himself unflinchingly
at the head of Indian public opinion. But in
doing what he has done Lord Hardinge has not only
earned our gratitude but has also raised our expectations,
for the problems that still await solution are
numerous. Let me enumerate a few. The beneficent
enquiry into the condition of the public services in India
is still proceeding. The Commission's report is anxiously
awaited, and it will be some time before final orders can
be issued. Then there is the whole question of Indian
immigration into the Colonies. I can scarcely think of
any problem of such far-reaching importance as this, on
the ultimate solution of which so much depends. The
report of the Currency Commission has yet to be considered.
The perennial question of the separation of the
executive and judicial functions still awaits solution.
Certain important recommendations of the Royal Commission
on Decentralization regarding local self-government
have yet to be carried out. The question of the
extension of the Executive Council of the Government
of India is under consideration, and last, but not the
least, we have always before us the increasingly complex
problem of the internal condition of India. It is idle to
think that all or even most of these subjects can be decided
within the short period that remains to Lord Hardinge.
What then is the solution? Our ardent and respectful hope
and prayer is that His Majesty the King Emperor may be
pleased to grant to our Viceroy an extension of his term of office.
We want His Excellency to remain in our midst till most, if not
all, of the important matters to which I have referred are settled,
and I venture to think that if representations are made from various centres
in India our prayers will not go unheard. It is true that we are asking
His Excellency and his gracious consort Lady Hardinge, who has identified herself completely with Lord
Hardinge's policy and good work, to make a considerable sacrifice,
but we hope for the sake of India and the Empire they will be willing to make it. Gentlemen,
there is no doubt that Their Excellencies have endeared themselves to all classes of Indians. His Excellency has confided in us, and we confide in him.

These words I beg to move the resolution.

Forecast :—Extension of rain wth ವಲಸೆ

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపచు దగ్గు. శ్వాసకోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బి న్ని. ఊయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి మూర్తము.

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బీల మందు గలది) 1-కి వెల రూ. 2-0-0.

ఈ మూర్తము వనమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బిసము, కాసపిస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగిలిన ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట చాలా చాలా.

క ల రా మూత్రము.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రము వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలనే బడివిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రము.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బొక విరేచనములు, జిగురు విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూల శంక కు తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుతారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver) గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడు చిత్తర సమయములందు రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నవి. ఈ తైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనిజేయును.

కుష్మణ్డ తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్మణ్డలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పుర్రాలుట, జిల, గోకుళ, పుండ్లు మొదలగు విషమందును. దీనివలన ముక్కులకు హానిగల్గు చి చక్కగ బెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రెరీ రోడ్, బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 9.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమావృతము.

AMRUTANJANI (RED)
A SOVEREIGN REMEDY.
FOR
Head-Ache, Rheumatism, Neuralgia, chest Colds, Sprain,
Stiff joints, Dislocations, Skin diseases, Toothache,
Backache, Cuts, Bruises etc.
PRICE ANNAS EIGHT ONLY.
FREE SAMPLE FOR ONE ANNA STAMPS.
RINGWORM OINTMENT.
Positively Cures Ringworm and Dhobi itches in three applications.
PRICE ANNAS SIX ONLY.
Aromatic Tooth Powder.
Cleans Teeth, Stops Bleeding, hardens gums, Taste pleasant.
PRICE ANNAS TWO ONLY.
CAN BE HAD OF ALL CHEMISTS & DRUGGISTS.
Amrutanjani Depot.
109, FREER ROAD BOMBAY. 9, JEHANGIR STREET, MADRAS.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రెరీ రోడ్, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

వ జ్జ గు ల్లి క లు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరపటుత్వమును కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధియమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వ్యభిచారము, సుఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన శుక్లనష్టము, ఫలనము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును వైజ్యబులకు వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువంటివి

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

పండ్ల పొడి.

పంటిసొప్పులకు దివ్యౌషధము. సునాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు వగిడెన్నది డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

సుఖభోగి తైలము.

అన్ని విధముల వ్రణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును.

గొర్రు 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

పాలనము, పం అమృతాంజనము డిపో, నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.
గ్రామపారిశుద్ధ్య పనము మొదల జాగ్రత్తపుక, మద్రాసు.

జ్వర హరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0.

జ్వరము శరీరమునందు రక్తిభేదము, రక్తి గతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుచూర్మవలనను దేహమునకు గాని వలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన ప్టువిడుపు జ్వరములు, చతు పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దికముగా సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

అమృతాంజనము డిపో,

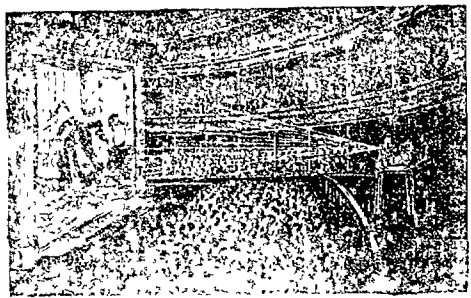
109, ఫ్రెరీ రోడ్, బొంబాయి.
నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మానవ ముఖమున వలంకించు సామానులన్నియు సులభక్రియమునకు లోబడును. కెన్న పట్టణములో మాకంటె చవుక గా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుర్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్చన్ కుర్చీ సావా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇసుపమడత మంచము కాక్చన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగులతో కూర్చు సయిరముగల ఇసుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు రెండు అడుగులు		17-0-0
డిటో రుక్మి 23-0-0	డిటో మేయికిం	30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ చేయి		8-8-0
కామరూపులో అనే సామానులు గలవి. వ్రాసి వారికి పంపెదము.		
పి. ఎన్. పాచ్చి స్వామి ప్రిన్ట్ లియింగ్స్		
కాచి నెట్ పేజి 41/42 కాటక్ బాంబే, మద్రాసు.		

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

మొదలు ను 600 లు ఇచ్చి వెట్టికయ్యవల ఒక కాక్ నియంత్రపు నేషను ఒక ప్రదర్శనమునకు పంపిడి కీలుములు కొనాలను. వాటిలో నేలకువేలు ఆర్థికములను. ఆసూయకు బట్టి చూడవలె మేషిను కొనువారికి ఒక ప్రాటలో ఉచితముగా పోయెను. ద్వితీయగా భాగ్యవంతు లగుటకు యింతవలసించిన సుఖప్రసాదము మరలేదు. పూర్వసంగతులూ క్యాబిలూకును చూచిన చెరువారి మీకే తెలియాలదు. ఆలోచించుకండి. స్వీకరణము. కారనముక బయస్కాపే సంపెని, హైదరాబాదు — 121, వెడ్డెనీ లియన్స్ క్లబ్బు, (మదరాసు) గ్రాంతి:—కొత్తం. గంగా జిల్లా.

తేలువండు.

తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను మొద్దుగుంటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావ కము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సెసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక సితరులకు పుణ్యము గట్ట కొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి సహా 0-12-0.

అమృతాంజనం డిపో,

నెం. 9 జహంగీరు వీధి, మదరాసు.

సర్వజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

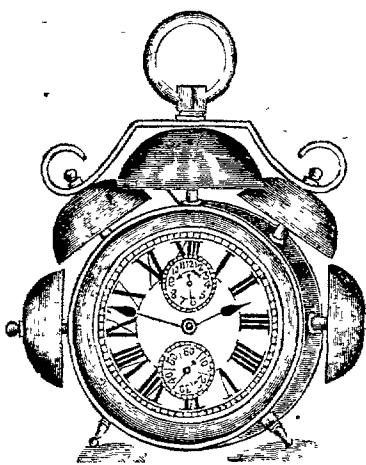
ఇది సంజీవంతి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిథిహస్తపు జ్యోతిషము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాయము నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవంతిది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలకు వృద్ధులు అందరును నవయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధి యుగలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విడుదలలుగల అలారం టయంపీను.

ఇదేమాదిరి గడియారమును మేమి దివజలో రప్పించి నాలుగు రూపాయలకే ధర పంపుచుంటేమి. అదే మాదిరి యిప్పుడు నువ్వేదనాదలకుపయోగించునటుల నాలుగు రూపాయలకే కావలసిన వారికిపంపెదము.

ఈ చిత్రమునందును వలె ఈ గడియారమునకు విడుదలారంబెల్లు ప్రక్కన ఆమర్చియుండును. మనమెన్ని గంటలకు మేల్కొనవలయునో యన్ని గంటలకు నీ గడియారములు ఆయిదు నొకటేమయమునందు చెవులకింపయినప్పుడనితో మోగి నిద్ర లేవజాలను. ఆశ్చర్యముల కాశ్చర్యమిది. ప్రతివారను కొని యానందించదగినది. 4-0-0.

చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, రహల్ సెట్టె నెం. 167, మద్రాస్. ఇ.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి అత్తలారా టమున కొర్రనికోడండ్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ మొకటి; కూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచినయము! వేనవేలు కర్చుపడినవి!! వెనుకదొరకవు!!

మేలైన జపాన్ పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్న గలమేలైనఅనల్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనందముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘవర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనట్టివి. త్వరపడు. గిళ మారనిడివిన్ని ఆగి మార వేడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0 డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి

టి. సీతారామ రెడ్డి, కందప్ప మొదలి వీధి

ఆంధ్రపత్రిక శ్రీరామశాస్త్రి జేయుచున్నా తగిన సహకారముండల ఆంధ్ర

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంత పంచాంగము

మంచికాగితము! శుద్ధప్రతి!! చక్కని అచ్చు!!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్థాణి చీటిని పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని గొప్పలకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బును 1-కి రూ. 5-4-0

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల

డబ్బును 1-కి 3-8-0 డబ్బును 1-కి 1-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0

బి. బి. భట్టుల ప్రత్యేకము. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9, జహంగీరువీధి, మదరాసు. } } మందుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును. అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రేరికోడ్డు, పోట్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సర రాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రించబడినది.

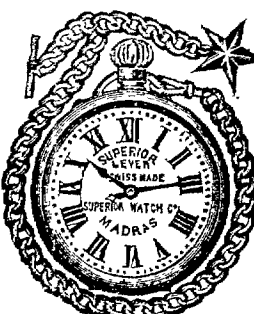
కొనువారు వెంటనే వాసు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, జాబ్బిటపుక, మద్రాసు.

సుపీరియర్ వాచ్ లీజర్ జ్యూయెల్ల వాచ్.

సుదీర్ఘమైన నాచి గొలుసుతో వెల రూ 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0 దీనికి 5-సం॥ గ్యారెంటీగలదు.

వాచకులారా! మాచే తయారు చేయబడిన సుపీరియర్ లీజర్ గడియారమును ఒకపర్యామము పరీక్షించండి. నూకంపెనిలో అనేకదివములుగా యెడతెగక వ్యాపారము చేయుచుండు కొందరు మాస్టేహితులు మా కంపెని ఇచ్చుచోట లీజర్ గడియారముగాను తక్కువ ధరలో నొక గడియారము తయారుచేయమని వ్రాయుటచే వ్యాపారోద్యమము మోపేవలసింది మేము (స్విచ్ లాండు) సీమకు ఆహ్వానించి లక్షల కొలది గడియారములు ప్రతిగడియారము డయలలో సుపీరియర్ లీజర్ గడియార మియు, మాకంపెని ప్రఖ్యాతికొరకు సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని మదరాసు, అనియును, ఎర్రసిరాతో ముద్రించి, చక్రముల ద్వారములకు నుండు బెజుములకు కెంపులు చెక్కించి అందరి సామానులు యావత్తున్న దృక్కుగా చేయించి రప్పించి యున్నాము. ఇదే ఘోష (సుపీరియర్) అనగా

అన్నిటికిని మేలైనవి గదా వీనికై వేల గా వ్రాయనక్కరలేదు గాన మాకంపెని పేరుమీద రప్పించిన యీగడియారమున కెంతటిలాభముండునో వాచకు లూహించగలరు. ద్రావిడదేశమున దంతటయు చక్కగ వ్యాపించి వేనవేలుగడియారములు కర్చుపడి అనేక యోగ్యతాపత్రములు (సర్టిఫికేట్లు) వచ్చియున్నది. ఈ గడియార ముచక్కగ నడుచును. క్లాసుడూమగొది మొరటుపనులకు తరహాగలిగినది. కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాస్, ఇ అని వ్రాయుడు